

CAMERAPLAN KORTRIJK

EDITIE 2023

KORTRIJK

Inhoudsopgave

Voorwoord burgemeester	4
Voorwoord korpschef	5
Ontstaan en uitbouw van het cameranetwerk	6
Soorten camera's	8
Openbare Veiligheidscamera's.....	8
ANPR-camera's	9
Andere camera's	10
Aantal en locatie camera's	12
Aantal camera's	12
Locatie openbare veiligheidscamera's.....	13
Een camera in de straat van A tot Z.....	14
Financiering.....	16
Toepassingsmogelijkheden.....	17
Resultaten	20
Gebruik van camerabeelden in gerechtelijke dossier.....	20
Gebruik van camerabeelden bij proactief toezicht.....	21
Specifieke ANPR-cijfers.....	22
Impact van camera's op criminaliteit	24
Impact op specifieke criminele figuren	25
Ophelderingsgraad.....	29
Camera's in de praktijk.....	30
Gegevensbescherming	32
Wettelijk kader	32
Aanvraag toegang tot beelden, vragen en klachten.....	33
Toezicht & controle.....	33
Privé camerabewaking.....	35

Voorwoord burgemeester

WAAROM INVESTEREN WE ALS BESTUUR IN CAMERA'S

Beste inwoner of bezoeker van Kortrijk,

12 jaar geleden werd de eerste veiligheidscamera geplaatst in onze stad. Het was toen in bepaalde delen van het centrum dweilen met de kraan open. In 2011 werden in de omgeving van de Veemarkt en Zwevegemeestraat bijvoorbeeld 117 diefstallen met geweld gepleegd. Bijna 200 mensen werden dat jaar opgepakt voor drugsverkoop, drugsbezit, diefstal, slagen en verwondingen of zhet bezit van wapens. Uit een bevraging bleek dat bijna 1 op 5 Kortrijkzanen het centrum meed omdat ze zich onveilig voelden.

Vandaag ondersteunen meer dan 200 camera's onze politie bij de handhaving van de veiligheid in onze stad. Het cameranetwerk werd stap per stap uitgebouwd. Niet met de natte vinger, maar gesteund op statistieken. Sinds 2013 investeerde de stad meer dan 3 miljoen euro in camera's. Een investering die ook resulteert in een veiliger Kortrijk. Daarover lees je meer verder in dit Cameraplan.

In 2024 zal het Kortrijks cameranetwerk volledig zijn uitgerold. Criminaliteit evolueert, de uitdagingen van vandaag zijn niet dezelfde als 12 jaar geleden. Onze politie moet kunnen werken met het beste materiaal. Een van de nieuwigheden is de Mobbox. Twee jaar geleden kochten we zo'n eerste mobiel camerasysteem. De politie kan er sneller en efficiënter mee optreden tegen tijdelijke criminaliteit en overlast. Ook wanneer die zich verplaatst. Dit mobiel systeem is een waardevolle aanvulling op het vast cameranetwerk. Daarom kochten we een tweede exemplaar aan.

De privacy van de inwoners en bezoekers van onze stad moet evenzeer gerespecteerd worden. Er is dan ook een strikt wettelijk kader waarbinnen het gebruik van camera's is toegestaan. Met dit cameraplan willen we dan ook transparant zijn over de inzet van camera's. U leest er waarvoor de camera's in Kortrijk gebruikt worden en dat zijn dan ook meteen de enige zaken waarvoor ze dienen.

Het blijft ook belangrijk om te benadrukken dat camera's slechts een verlengstuk zijn van een goed werkend politiekorps. Een camera is waardeloos zonder een alerte politiemedewerker die iets opmerkt, een patrouille die ter plaatse snelt of een speurder die in de beelden zoekt naar de waarheid. Veiligheid is een complexe en voortdurende uitdaging. Alle technologie die onze politie helpt bij de waarborging ervan moeten we omarmen.

De veiligheid van de Kortrijkzanen is voor mij een absolute topprioriteit. En ik ben rotsvast overtuigd van de meerwaarde die de camera's bieden op vlak van veiligheid. Die overtuiging is tijdens mijn periode als minister van Justitie alleen maar gegroeid.

Vincent Van Quickenborne
Burgemeester Kortrijk

Voorwoord korpschef

HOE ERVAART DE POLITIEZONE HET WERKEN MET CAMERA'S

In de vijftienvijftig jaar dat ik in het werkveld sta, is de samenleving geëvolueerd van een klassieke analoge wereld naar een hoogtechnologische digitale maatschappij. Het politie- en veiligheidslandschap veranderde ingrijpend mee, onder meer doordat openbare besturen evengoed als private burgers fors investeerden in uiteenlopende vormen van cameratechnologie.

Vanuit de visie dat dit loont voor zowel proactief als repressief politiewerk, maakten de gemeentebesturen van onze politiezone de beleidskeuze om een uitgebreid cameranetwerk te installeren op ons openbaar domein. Een beleidskeuze om te investeren die gebaseerd is op een constante dynamische operationele en criminogene analyse van misdrijven en incidenten.

Voor het korps zijn deze camera's intussen onmisbare hulpmiddelen geworden, maar wij blijven ons bewust van de nood aan een kritische houding en onderwerpen deze instrumenten aan een dubbele voorwaarde: ze moeten de operationele werking verbeteren en het gebruik ervan moet te allen tijde de wettelijke toets doorstaan.

Dankzij onder meer de camera's stijgt onze ophelderingsgraad en bieden ze waardevolle ondersteuning bij criminele feiten op heterdaad. Maar camera's blijven slechts een onderdeel van het politiewerk, één van onze middelen om onze doelen te bereiken. Dat doel is niet een indrukwekkend cameraschild met de meest geavanceerde software, maar werken aan een zo veilig mogelijke samenleving op de meest menselijke manier. Met mensen in de speerpunt en camera's als hulpmiddel.

De politiezone Vlas hanteert drie waarden in verband met technologie: kwaliteit, integriteit en vertrouwen.

Kwaliteit omdat we werken met uitstekend materiaal en onze mensen opleiden om die middelen technisch en wettelijk zo goed mogelijk te gebruiken.

Integriteit omdat we er garant voor staan dat we wettelijk en deontologisch correct omgaan met de informatie en de data die we binnenkrijgen aan de hand van technologie.

Vertrouwen omdat het voor een veiligheidskorps essentieel is dat de bevolking haar niet wantrouwt. Wij vragen het geloof en het vertrouwen van de burger dat onze organisatie met de grootst mogelijke omzichtigheid en op een strikt legale manier technologische surveillance-technieken inzet.

Het korps begrijpt ten volle de gevoeligheden inzake privacy en oneigenlijk gebruik. Maar als eindverantwoordelijke stel ik u gerust. Binnen de politiezone Vlas wordt technologie gebruikt met een correcte finaliteit, namelijk het beschermen van mensen en goederen. De liberale vrijheden waarop onze samenleving geschoeid is, zijn ons hoogste goed en volle transparantie over het cameranetwerk hoort daar ontegensprekelijk bij.

HCP Filip Devriendt
Korpschef politiezone Vlas

Ontstaan en uitbouw van het cameranetwerk

Uit de stadsmonitor van 2011 bleek dat 17% van de inwoners het stadscentrum probeerden te mijden. Om de vaste en wisselende vormen van criminaliteit en overlast, geweldplegingen, diefstallen met geweld, drugsdealen, fietsdiefstallen en het bijhorende onveiligheidsgevoel bij de bewoners en bezoekers van het centrum van de stad Kortrijk aan te pakken, werd indertijd beslist om een cameranetwerk uit te bouwen.

Begin 2011 gaf de gemeenteraad van Kortrijk, na een uitvoerig debat, unaniem positief advies inzake het gebruik van camera's op niet-besloten plaatsen op het grondgebied van de stad Kortrijk. Dit leidde eind 2011 tot de aanstelling van een bureau voor de opmaak van een eerste cameraplan.

In **2013** werd met het aantreden van de nieuwe coalitie een nieuw bestuursakkoord geschreven: Plan Nieuw Kortrijk. In aanloop van dit plan werd een uitgebreide bevraging van de Kortrijkzanen georganiseerd. Meer dan 4000 gezinnen deden mee.

De twee belangrijkste prioriteiten voor de Kortrijkzaan waren investeren in verkeersveiligheid en in veiligheid. Met Plan Nieuw Kortrijk werd dan ook voluit ingezet op de uitrol van een cameranetwerk in de binnenstad. Niet veel later werd een uitvoerig cameraplan voorgelegd aan de gemeenteraad. Meerderheid en oppositie keurden dit goed. In mei werden eerst de bestaande camera's vervangen waar nodig, zoals in de Zwevegemsestraat, op het Schouwborgplein en aan de tunnel in de Doorniksestraat. In augustus werd dan de stationsbuurt aangepakt, met onder andere nieuwe camera's in de Burgemeester Reynaertstraat, de Minister Tacklaan en op het Conservatoriumplein. Op één jaar tijd werden zo 28 camera's geplaatst.

Sindsdien is het cameranetwerk in de binnenstad systematisch verder uitgebouwd. Deze investeringen worden gedaan door de stad, goedgekeurd door het schepencollege en maken deel uit van de begroting. Vanaf 2014 kwam het winkelwandelgebied aan bod.

In **2015** werd ook geïnvesteerd in een ANPR-cameraschild op de belangrijkste invalswegen naar Kortrijk. Dit met het oog op het bestrijden van grenscriminaliteit zoals autodiefstallen en woninginbraken. Er werden ook anonieme voertuigen aangekocht met ANPR-camera's die werden ingezet in gezamenlijke acties met de Waalse en de Franse politiediensten¹.

In **2016** werd de stationsomgeving voorzien van camera's, het historisch centrum met het Begijnhofpark en de Houtmarkt volgden in **2017-2018**. Er kwamen camera's bij in het bedrijvenpark Kortrijk-Noord, en ook het nieuwe stadsdeel Kortrijk Weide en de heraangelegde verlaagde Leieboorden kregen veiligheidscamera's.

De gemeenteraad van 13 november 2017 keurde een samenwerkingsovereenkomst tussen stad Kortrijk, politiezone Vlas en Intercommunale Imog goed en gaf zo toestemming aan Imog om camera's in te zetten op het grondgebied Kortrijk in de **strijd tegen sluikstorten**.

In **2019** werd een nieuw bestuursakkoord uitgewerkt: Beste Stad van Vlaanderen. De budgetten voor het cameranetwerk werden verhoogd met het oog op de nodige onderhouds- en vervangingskosten, maar ook om slimmer gebruik te maken van het bestaande cameranetwerk door te werken met betere camera's, slimme software zoals BriefCam en een betere afstemming vanuit de IT-dienst van stad Kortrijk.

In **2020** werd een aantal blinde vlekken in het cameranetwerk aangepakt zoals de omgeving Conservatorium, het Casinoplein, het Louis Robbeplein, de omgeving rond volksrestaurant VORK en de Rijselsestraat. Daarnaast werd een eerste trajectcontrole geactiveerd op de Doorniksesteenweg en werden

voor het eerst inbraakgevoeligere woonwijken in Marke uitgerust met ANPR-camera's om het aantal diefstallen in die wijken terug te brengen.

Het is de intentie van stad Kortrijk en de politiezone Vlas om ook in de toekomst sterk in te zetten op camera's en technologie. Op de gemeenteraad van **8 maart 2021** werd een principiële toestemming gegeven aan de politiezone Vlas voor het gebruik van dronetechnologie voorzien van een

mobiele camera op het grondgebied Kortrijk. De politiezone kon daardoor drones inzetten bij bijvoorbeeld een homejacking of een brand. Datzelfde jaar werd ook het datamanagement van de ANPR-camera's bekeken. De politiezone kocht na onderzoek een MCube server aan om de bestaande ANPR-camera's te bundelen en te koppelen aan de federale AMS-server. Er werd ook onderzocht hoe GASS kon uitgevoerd worden en welke investeringen daarvoor nodig waren. De stad

begeleidde verder AWW in het plaatsen van 2 nieuwe trajectcontroles op ons grondgebied en in de Burgemeester Reynaerstraat werd een ANPR-camera geplaatst die kon waken over de voetgangerszone. De politiezone experimenteerde ook met een mobiele opstelling: een verplaatsbare mast met 2 PTZ-camera's die werd ingezet op overlastgevoelige plaatsen, eerst aan Buda Beach, daarna aan Kortrijk Weide.

OVERZICHT VAN DE JAARLIJKSE TOENAME VAN HET AANTAL CAMERA'S IN KORTRIJK

	LOCATIES	VEILIGHEIDSCAMERA'S	ANPR
2012	Veemarkt, Zwevegemstraat	6 camera's	
2013	Centrum (Fase 1), voertuig 1	+28 camera's	+3 mobiele ANPR
2014	Overbekeplein	+3 camera's	
2015	Winkelwandelgebied (Fase 2), Grote Markt, voertuigen 2 en 3	+36 camera's	+26 ANPR (Parko, mobiel)
2016	Zwevegemsestraat Station, Pradopark, Ring, mobiele camera's	+12 camera's	+17 ANPR
2017	Houtmarkt, Kleine Sint-Jansstraat	+9 camera's	
2018	Begijnhof, Rekollettenstraat, Kortrijk Weide, BPKN	+21 camera's	+4 ANPR
2019	Verlaagde Leieboorden, trajectcontrole Kooigem-Bellegem, Casinoplein, Waterpoort, Graanmarkt, voetgangerstunnel	+18 camera's	+4 ANPR
2020	Casinoplein, Rijselsestraat, trajectcontrole Rekkemsestraat, VORK, tunnel, wijken Marke-Rodenburg	+13 camera's	+17 ANPR
2021	Burgemeester Reynaertstraat		+1 ANPR
2022	Lange Steenstraat en Korte Steenstraat	+1 camera	
2023	Test trajectcontrole Sente Buda tip	+5 camera's	+2 ANPR

¹ De anonieme voertuigen met ANPR-camera zijn d.d. 15 maart 2021 niet meer in gebruik. Er wordt gewacht op aansluiting op het nationale AMS-platform om opnieuw voertuigen met ANPR in gebruik te nemen.

Soorten camera's

OPENBARE VEILIGHEIDSCAMERA'S

In Stad Kortrijk hangen momenteel 137 openbare veiligheidscamera's². Dit zijn de camera's die u ziet hangen in het straatbeeld en waarvan de beelden door de politie worden bekeken. Beelden van deze camera's worden geprojecteerd op de grote videowall in de dispatching van politiezone Vlas en kunnen door de politie geconsulteerd worden via specifieke software. Hierdoor kunnen de camerabeelden gebruikt worden voor diverse doeleinden met het oog op het verhogen van de veiligheid, leefbaarheid en het veiligheidsgevoel.

Er wordt gebruik gemaakt van diverse type camera's. De locatie en het beoogde doel zijn enkele van de factoren die een bepalende rol betekenen in de keuze voor een type camera.

De bullet

is een eenvoudige standaardcamera. Hij bestaat uit een normale behuizing, heeft een vaste kijkhoek en is daardoor best geschikt om te hangen op locaties die reeds voldoende afgeschermd zijn. Zoals bijvoorbeeld net onder een dakrand.

De multisensor

heeft een vaste behuizing met meerdere lenzen. Deze camera's zijn ideaal om te plaatsen op locaties waar je eigenlijk verschillende camera's zou moeten hangen. In plaats van 3 of 4 camera's te hangen, kan je dan 1 multisensor plaatsen die 3 of 4 verschillende gebieden bekijkt. Deze camera's hebben een gezichtsveld van 270° tot 360°.

De PTZ

of **Pan Tilt Zoom** is een type camera dat van op afstand bediend kan worden. De camera heeft een rotatie-as van 360° (afhankelijk van de plaatsing). De camera kan ook gericht worden en er kan worden in- of uitgezoomd. Deze camera's zijn vooral handig om te richten op een evenement, op tumult of zelfs op een specifieke verdachte. Je ziet daarom vaak een combinatie van vaste camera's (om het totaalbeeld te behouden) met een PTZ.

De laser PTZ

is een Pan Tilt Zoom-camera die door middel van lasertechnologie ook 's nachts een scherp beeld geeft over een afstand van 400 meter. Ter vergelijking: een infraroodcamera kan 's nachts maar scherp zien op 30 meter. Deze camera's worden vooral ingezet op ruime, open plaatsen.

De Mobbox

dit is een verplaatsbare inklapbare paal op een sokkel met 2 draaibare PTZ-camera's, bijhorende LED-verlichting, werkend op batterij of stroomkabels, met een draadloze verbinding, die de politiezone tijdelijk kan inzetten op overlastgevoelige locaties.

ANPR-CAMERA'S

ANPR is de afkorting van Automatic Number Plate Recognition. Dergelijke camera's kunnen de kentekenplaten van voertuigen automatisch registreren. Al deze gegevens worden opgeslagen in een technische ANPR-gegevensbank die geregeld is door de wet op het politieambt. De politie kan deze geregistreerde gegevens meestal onder duidelijk bepaalde omstandigheden gebruiken in politieonderzoeken. Daarnaast kunnen koppelingen voorzien worden met andere databanken, zoals deze van de SIS-seiningen (Schengen Informatie Systeem), verzekeringen, technische keuring, etc. De data geregistreerd door de ANPR-camera's is dan ook van grote meerwaarde voor het politieonderzoek.

Trajectcontroles

trajectcontrole Doorniksesteenweg

ANPR-camera's maken ook trajectcontroles mogelijk. Een trajectcontrole bestaat immers uit diverse ANPR-camera's die kentekenplaten registreren. Er wordt vervolgens automatisch berekend hoe snel de voertuigen reden op een specifiek traject, afgebakend tussen deze ANPR-camera's.

(ondergronds) Parkeren

Ingang ondergrondse garage houtmarkt

Er zijn ook ANPR-camera's die dienen als registratie- en automatisatietool om het in- en uitrijden van (ondergrondse) parkings te vereenvoudigen.

Negeren verkeersborden

ANPR winkelwandelgebied.

Er zijn ANPR-camera's in het winkelwandelgebied, op Kortrijk Weide en in de Burgemeester Reynaerstraat die specifieke verkeersregimes helpen handhaven zoals het voetgangersgebied of een verboden toegangsbord. Ze registreren wie er het winkelwandelgebied – een autoluwe zone – binnenrijdt buiten de toegestane laad- en losperiodes tussen 5 en 12 uur en tussen 18.30 en 22 uur, controleren of de wagen geregistreerd staat met een doorgangvergunning (bijvoorbeeld bewoners) en registreren indien nodig dat er voor de wagen een GAS-boete dient opgemaakt te worden. In de Driekerkenstraat in Bissegem werd in 2023 een ANPR-camera geplaatst om de recent ingevoerde eenrichting te handhaven.

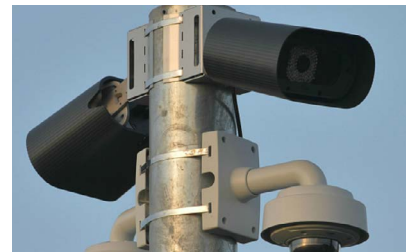
Cameraschild woonwijk

ANPR woonwijk Marke

Er zijn ook cameraschilden rond specifieke perimeters zoals bedrijfsterreinen en inbraakgevoelige woonwijken.

Cameraschild wegen

Cameraschild boven R8

ANPR-camera's worden op vandaag ook gebruikt als onderdeel van het (in ontwikkeling zijnde) nationaal cameraschild dat specifiek gericht is op het verkrijgen van politiegegevens zoals het opsporen van gestolen wagens of geseinde wagens betrokken bij een inbraak, het in kaart brengen van drugskoeriers,...

Het ANPR-beleid wordt voortdurend geëvalueerd door de stad en de politiezone Vlas en bijgestuurd waar nodig. Actualisatie en innovatie zijn hierbij cruciaal.

Zo zijn we bezig met:

- > Overschakeling en koppeling naar de nationale AMS-server (via lokale AMS);
- > Oudere camera's vervangen door camera's die gebruikmaken van meest actuele soft- en hardware om minder foutmarges te hebben en betere resultaten te genereren;
- > Gebruik van de nieuwe intelligentere blacklists;
- > Verbeterde registratie van de reads, misreads en hits;
- > Actualisering van het interventiebeleid met betrekking tot ANPR, i.e. hoe omgaan met een hit? Bvb. Verwitting van omliggende politiezone, interceptie...

ANDERE CAMERA'S

Naast de openbare veiligheidscamera's en ANPR-camera's bevinden zich er ook nog andere camera's op het grondgebied van Kortrijk. Veel burgers en ondernemingen beveiligen hun eigendom met bewakingscamera's. Alle geregistreerde gegevens van bovenstaande en volgende camera's kunnen trouwens door de politie worden opgevraagd in kader van lopende onderzoeken.

Webcam

Beeld webcam

Er zijn ook 3 webcams geïnstalleerd in het stadcentrum die op elk moment publiek raadpleegbaar zijn via www.kortrijk.be/webcams. De beelden op deze camera's zijn bewust korrelig zodat mensen niet herkenbaar zijn. Ze helpen bezoekers om in te schatten hoe druk het ergens is en of je er wel (corona)veilig kunt naartoe gaan. Daarnaast is er ook een webcam op de Sint-Maartenskerktoren waarmee je de nesten van de slechtvalken kunt bekijken.

Eind 2023 wordt een vierde webcam geplaatst op de Reepkaai waar je de vooruitgang van de werken aan de tweede fase van de Leieboorden kan volgen.

Snelheidscamera

Snelheidscamera Doorniksesteenweg

Er staan ook diverse snelheids-

camera's op het grondgebied van Kortrijk. Die camera's werken op basis van een radar: de flitspaal stuurt geluidsgolven uit en vangt deze weer op wanneer ze terugkaatsen van een voorbijrijdende wagen. Op basis daarvan bepaalt de flitspaal je snelheid en maakt ze bij een overtreding een foto. De locaties van de flitspalen op het grondgebied van de politiezone Vlas vind je op www.pz-vlas.be/nieuws/snelheidscontroles.

Roodlichtcamera

Roodlichtcamera

Sommige flitspalen op kruispunten controleren zowel de snelheid als het roodlichtrijden. Een roodlichtcamera werkt daarom nog anders. Meestal aan de hand van een lus in het wegdek net achter de stopstreep. De afstand binnen de lus is vaak niet meer dan 0,5-1 meter en men registreert enerzijds wanneer men over de lus rijdt en wat de stand van de verkeerslichten op dat moment is. En anderzijds hoe snel de banden van een auto het ene eind van de lus inrijden en het andere eind weer uitrijden.

Mobiele snelheidscamera

Een mobiele snelheidscamera

Een mobiele snelheidscamera is een flitscamera die vanuit een (anoniem) politievoertuig wordt gebruikt voor mobiele snelheidscontroles. De camera wordt zo afgesteld dat hij de snelheid van alle voorbijrijdende voertuigen, in beide rijrichtingen, meet en aftoetst aan de maximaal toegelaten snelheid in de straat waar de flitsauto opgesteld staat. In de politiezone Vlas kan dit 30, 50 of 70 km/u zijn. Overtreders worden niet langer 'geflitst', want de camera werkt zonder zichtbare flits met een infraroodcamera. De mobiele camera kan ook buiten het anoniem voertuig opgesteld worden, bv. In een speciaal uitgeruste vuilbak of op een driepikkel.

dronecamera

Drone met camera

De dronecamera is een mobiele camera met batterij die wordt gemonteerd aan een van op afstand bestuurd luchtvaartuig (Remotely Piloted Aircraft of RPA) dat verbonden is met een RPAS (Remotely Piloted Aircraft System) van de politie. De drone kan hierbij voorzien worden van verschillende 'payloads' of modules zoals een camera, een

zoeklicht of een speaker. De camera zelf kan ook gekozen worden in functie van het doel. Het kan gaan om een gewone, een zoom of zelfs een thermische (infrarood)camera. Hulpverleningsdiensten zoals politie en brandweer maken gebruik van een dronecamera, dit binnen specifieke omstandigheden en een duidelijk wettelijk kader.

Sluikstortcamera's

Sinds 2018 gebruikt afvalintercommunale Imog in Kortrijk sluikstortcamera's in de strijd tegen sluikstorters. Er zijn 4 verplaatsbare (tijdelijke vaste) camera's voor de 11 gemeenten in de Imog-regio. Het gebruik en de modaliteiten van de sluikstortcamera's werd goedgekeurd in de gemeenteraad van 30 oktober 2017. De Imog-camera's zijn intussen uitgegroeid tot het meest effectieve middel om sluikstorters te betrappen. Twee derde van alle sluikstortdossiers bij de stedelijke GAS-dienst komen via de camera's.

Aantal en locatie camera's

AANTAL CAMERA'S³

SOORT CAMERA	TYPE	AANTAL ³
Openbare veiligheidscamera's	Vast	137
ANPR-camera's	Vast	63
Flitscamera's (snelheids- en roodlichtcamera's)	Vast	14
Flitscamera mobiel	Mobiel	1
Publieke webcams	Vast	3
Dronecamera	Mobiel	12
Sluikstortcamera's (in beheer Imog)	Mobiel	4
Mobiele openbare veiligheidscamera's (Mobbox)	Mobiel	1 box met 2 camera's

³ Cijfers op datum van 15 november 2023. Dit aantal komt niet helemaal overeen met het totaal van de jaarlijkse toenames. Nieuwe cameratypes maken het mogelijk om met minder camera's hetzelfde gebied te bestrijken en defecte camera's hoeven niet altijd vervangen te worden.

LOCATIE OPENBARE VEILIGHEIDSCAMERA'S

De openbare veiligheidscamera's situeren zich voornamelijk binnen de Kortrijkse kleine ring (R36) en meer specifiek in het gebied tussen het station, het stadhuis en het winkelwandelgebied.

De straten met openbare veiligheidscamera's en ANPR-camera's zijn te vinden op www.kortrijk.be/cameraplan/locaties.

De ANPR-camera's staan vooral op de invalswegen en op de R8. Maar ook op een bedrijventerrein, enkele woonwijken, het winkelwandelgebied en in (ondergrondse) parkings.

LOCATIE	ANPR ⁴	REALTIME BIJ PZ VLAS
Cameraschild wegen	17	ja
Cameraschild woonwijk	7	ja
Bedrijventerrein	2	ja
Voetgangerszones	8	ja
Kortrijk Weide	3	ja
Burg. Reynaertstraat	1	
Eenrichtingsverkeer	1	
Tunnel Doorniksewijk	1	ja
(Ondergrondse) parkings	15	nee
Trajectcontrole	8	nee

De locaties van de flitspalen op het grondgebied van de politiezone Vlas vind je op www.pzvas.be/nieuws/snelheidscontroles.

Locaties en beelden van de publieke webcams vind je op www.kortrijk.be/webcams

⁴ Cijfers op datum van 24 juni 2022. Dit aantal komt niet helemaal overeen met het totaal van de jaarlijkse toenames. Nieuwe cameratypes maken het mogelijk om met minder camera's hetzelfde gebied te bestrijken en defecte camera's hoeven niet altijd vervangen te worden.

Een camera in de straat van A tot Z

Hoe wordt nu beslist in welke straten er een openbare veiligheids- of ANPR-camera bijkomt?

In de gemeenteraad van 2011 gaf de gemeenteraad van Kortrijk unaniem goedkeuring aan de stad en aan de politiezone om camera's te plaatsen op het grondgebied van Kortrijk.

Deze beslissingen worden voorgelegd aan de **camerastuurgroep**. In deze stuurgroep zitten vertegenwoordigers van de politiezone (o.a. de korpschef), stad Kortrijk (dienst IT) en de veiligheidscoördinator van de burgemeester (bevoegd voor veiligheid).

Zij komen elke drie maanden samen om de lopende dossiers op te volgen en overlopen dan alle vragen tot bijkomende camera's die er werden gesteld vanuit de politie, vanuit de stadsdiensten en vanwege individuele burgers (per mail of via 1777).

Een vraag naar een bijkomende camera
wordt altijd bekeken op basis van 6 concrete vragen.

Een vraag naar een bijkomende camera wordt altijd bekeken op basis van 6 concrete vragen:

- 1. Wat is het effect** dat op deze locatie kan worden bereikt? Daarvoor licht de analist van de politiezone de beschikbare criminaliteitscijfers voor die locatie toe.
- 2. Zijn er alternatieve oplossingen** voor het plaatsen van een camera? Soms kan een locatie met overlast beter gebaat zijn met een betere straatverlichting of met een andere of een meer open begroeiing. Soms kan een bloembak op straat een verboden toegang eenvoudiger afdwingen dan een camera.
- 3. Voor welke andere doeleinden** kunnen we een camera op deze locatie gebruiken? Wordt de locatie soms gebruikt voor evenementen waarbij we een camera kunnen gebruiken? Kan een goed zichtbare camera hier voor een ontradend effect zorgen?
- 4. Wat zijn de kosten en baten** om hier een camera te plaatsen? Een hoge kostprijs (bv. naar plaatsing, type camera, voorzien van een veilige en stabiele internetverbinding) kan gerechtvaardigd zijn als de locatie veel problemen kent.
- 5. Leent de locatie zich** tot het plaatsen van een camera? Zijn er niet teveel vluchtwegen? Zijn er geen structurele beperkingen? Past de locatie in de uitbouw van het bestaande cameranetwerk?
- 6. Past deze camera in het voorziene budget?**

Op basis van deze 6 vragen beslist de camerastuurgroep om een nieuwe locatie uit te werken of niet. Er vertrekt daarbij altijd een antwoord van de camerastuurgroep naar de aanvrager met een toelichting waarom het project wel of niet werd goedgekeurd.

Daarna wordt een plaatsbezoek georganiseerd vanuit de dienst IT van stad Kortrijk. Ter plaatse wordt bekeken welke ingrepen nodig zijn en met welke partners er moet worden afgesproken.

- > Via een raamcontract doen we beroep op **private firma's** die gespecialiseerd zijn in het aankopen en plaatsen van camera's, en in het trekken van glasvezelverbindingen.
- > We doen beroep op onze **eigen stadsdiensten** voor extra infrastructuur zoals een paal.
- > We doen beroep op **Fluvius** als er een elektriciteitsaftakking moet komen van de publieke verlichtingspalen, of een nieuwe elektriciteitskast. Ook wanneer de publieke of straatverlichting in de omgeving moet aangepast worden om de kwaliteit van de camerabeelden te verbeteren, nemen we contact met Fluvius.
- > We doen beroep op **Proximus** als er een 4G- of 5G-verbinding tot stand moet worden gebracht, of als er een erkende ijking nodig is van de camera's zoals bij een trajectcontrole.
- > Tot slot doen we ook beroep op andere overheden wanneer we camera's installeren binnen hun grondgebied of bevoegdheden. Denk aan **Agentschap Wegen en Verkeer** voor ANPR-camera's die hangen op gewestwegen of de **Vlaamse Waterweg NV** voor camera's die staan langs de Leie. We doen ook beroep op de **federale politie** wanneer camera's aangesloten moeten worden op het nationale platform.

Wanneer de camera's geplaatst en operationeel zijn, gaan we nog langs met de installateur, de dienst IT van stad Kortrijk en iemand van de dispatching van de politiezone Vlas om te kijken hoe de camera's precies moeten worden afgesteld en of de beelden goed worden ontvangen in de dispatching van het politiecommissariaat.

Daarna volgt een persmoment om de nieuwe camera's bekend te maken bij de bevolking.

Financiering

Voor de uitbreiding en de verbetering van het cameranetwerk zijn specifieke budgetten voorzien in de begroting van stad Kortrijk. Ook het onderhoud, de vervangingen en de herstellingen van bestaande camera's zijn voorzien binnen deze budgetten. Net als het data- en serverbeheer dat hoort bij de gegevensverwerking.

JAAR	BUDGET VOOR PLAATSIING, ONDERHOUD, HERSTELLINGEN, VERVANGINGEN,...
2012	/
2013	€ 100.000
2014	€ 200.000
2015	€ 200.000
2016	€ 200.000
2017	€ 200.000
2018	€ 200.000
2019	€ 250.000 + € 150.000 trajectcontrole Doornikserijksweg
2020	€ 250.000 + € 150.000 trajectcontrole Rekkemsestraat
2021	€ 250.000
2022	€ 250.000
2023	€ 250.000 + € 135.000 trajectcontrole Sint-Katharinastraat

Ook bij grote stadsvernieuwingsprojecten zoals de verlaging van de Leieboorden, de aanleg van de tip van het Buda-eiland of de heraanleg van het historisch hart worden soms extra camera's geplaatst. Dat gebeurt met het budget van het betreffende stadsvernieuwingsproject en niet met deze algemene budgetten voor de camera's.

Toepassingsmogelijkheden

De (ANPR-)camera's op het openbaar domein kunnen gebruikt worden voor diverse doeleinden. Het hoofddoel is om **de (verkeers)veiligheid** en **het veiligheidsgevoel** te verhogen.

Hierbij een niet-limitatieve lijst van de toepassingsmogelijkheden:

VERKEERSVEILIGHEID EN MOBILITEIT

- > Om de toegang tot het voetgangersgebied te controleren en automatisch retributies uit te schrijven bij het negeren van verkeersborden.
- > Om trajectcontroles mogelijk te maken zoals in de Doorniksesteenweg (Kooigem-Bellegem) en de Rekemsestraat (Marke).
- > Om het in- en uitrijden van de ondergrondse parkings te automatiseren.
- > De openbare veiligheidscamera's kunnen gebruikt worden om de verkeersdrukke op te volgen (bv. bij wegeniswerken, verkeersongevallen), alsook om op files te anticiperen of dit in kaart te brengen en daarop te reageren (bv. parkeerroutes wijzigen, parkingen afsluiten, openbare vervoersmaatschappij in kennis stellen,...).
- > Om het maximale snelheidsregime te handhaven met gerichte snelheidscontroles en flitscamera's.

OPENBARE ORDE

Evenementen

- > Tijdens alle evenementen die georganiseerd worden binnen de 'cameraperimeter' (centrum Kortrijk), maakt de politie actief gebruik van de camera's om toezicht te houden. Naast een algemeen toezicht kan met de camera's ondersteuning gegeven worden aan de politiepatrouilles op het terrein, kunnen vechtpartijen in beeld gebracht worden,...
- > Om aan crowd control te doen: via de ANPR-camera's in de ondergrondse parkings kan er tijdens drukke periodes (bv. solden) gemonitord worden hoeveel wagens reeds geparkeerd staan in het centrum van Kortrijk. Op basis van die gegevens, gecombineerd met de beelden van de openbare veiligheidscamera's, kan de politie bv. beslissen om het winkelwandelgebied af te sluiten. Het tellen van het aantal bezoekers op een bepaald terrein om zo de veiligheid op dit terrein te kunnen garanderen (bv. Warmste Week 2019).

Manifestaties

- > Ook tijdens manifestaties (betogingen) maakt de politie gebruik van de camera's. Veelal om de agenten op het terrein te ondersteunen. Het is voor de politie een bijkomend hulpmiddel om een goed overzicht te bewaren over de gebeurtenissen op het terrein. Hierdoor kan het personeel efficiënt ingezet worden, iets wat cruciaal is binnen het handhaven van de openbare orde.

De camerabeelden kunnen in het kader van een onderzoek achteraf gebruikt worden om criminele feiten zoals vernielingen of geweld tegen en door de politie nader te onderzoeken.

ACTIEF GEBRUIK

Dispatching

In de **dispatching** van politiezone Vlas is een grote videowall van bijna twintig meter breed aanwezig waarop diverse **camerabeelden in realtime** te zien zijn. Deze beelden worden door de medewerkers in de dispatching bekeken. De politie kan steeds inzoomen op incidenten of gebeurtenissen en via de beelden opzoeken doen ter ondersteuning van de interventieploegen, bijvoorbeeld in het kader van een verdwijning, een diefstal, zakkenrollerij,...

Het politiecollege besliste op 10 november om het lopende contract met private beveiligingsfirma Securitas stop te zetten op 3 maart 2024, ondanks de zeer vruchtbare samenwerking. Om hun taken over te nemen worden zes eigen medewerkers van de politie aangeworven.

Dispatching

Hetzelfde geldt ook voor de ANPR-camera's. Ook deze worden steeds vaker gebruikt in realtime. Dit niet alleen tijdens de eerste vaststellingen bij feiten, maar ook om te reageren wanneer een geseind of verdacht voertuig gecapteerd werd. De hits van de ANPR-camera's komen binnen op een aparte monitor waarop de camera, de locatie, de nummerplaat, de rijrichting en een foto van het voertuig te zien zijn. Afhankelijk van de prioriteiten, komen sommige hits binnen met een alarmsignaal. Op basis hiervan kan een dispatcher verifiëren of een hit al dan niet een misread is en welke eventuele maatregelen en/of acties er moeten worden ondernomen.

ANPR-hit

PROACTIEF TOEZICHT

De camerabeelden kunnen gebruikt worden om te kijken naar gedragingen van voertuigen of (groepen van) mensen om te **anticiperen op eventuele incidenten**. Bv. wanneer melding is gemaakt van een nakende vechtpartij na schooltijd of op een groot evenement.

Door de beelden in realtime te bekijken, kan de politie incidenten in beeld brengen en lokaliseren nog voor een melding wordt gemaakt aan de politie. Dit is te vergelijken met het uitvoeren van algemene patrouilles.

PREVENTIEF GEBRUIK

Het is natuurlijk niet evident om te meten, maar het staat vast dat de aanwezigheid van camera's het gedrag van mensen beïnvloedt. Zeker van zij die de wet willen overtreden. Camera's hebben een **ontradend effect**.

cameratoezicht fietsenstalling voorzijde station

De ANPR-camera's op de grote invalswegen vormen een cameraschild rond Kortrijk. Daardoor kunnen verdachte, geseinde of gestolen wagens die Kortrijk binnen- of buitenrijden, snel opgemerkt worden. Ook een bedrijvenpark en een aantal woonwijken worden beschermd door zo'n cameraschild.

Het cameraschild van Kortrijk zal binnenkort deel uitmaken van een nationaal cameraschild dat alle Belgische ANPR-camera's met elkaar verbindt. Dit nationaal schild zal ervoor zorgen dat politiezones en -diensten nóg efficiënter ANPR-data kunnen delen met elkaar. Zo blijven gestolen voertuigen bijvoorbeeld niet louter rondrijden op het grondgebied van Kortrijk of de politiezone Vlas. Het is daarom interessant om het gestolen voertuig ook te kunnen volgen op de ANPR-camera's van andere politiezones en -diensten.

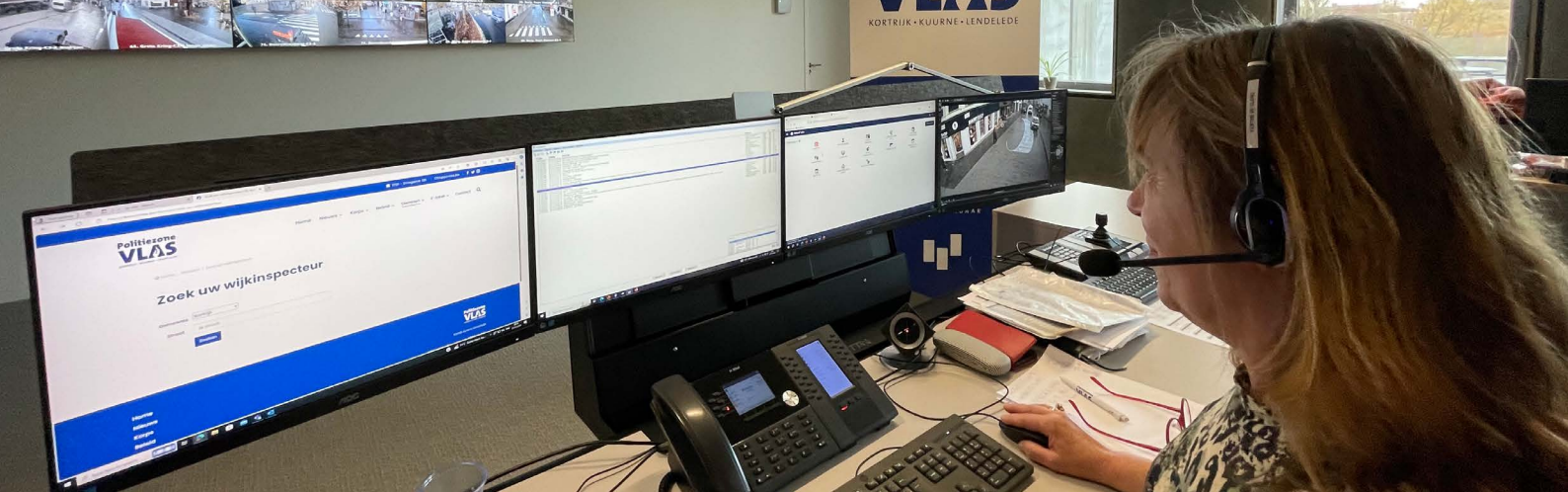
REACTIEF GEBRUIK

Het reactief gebruik van de camerabeelden levert zeker een grote meerwaarde op. De camerabeelden worden gebruikt **nadat aan crimineel feit zich heeft voltrokken**. De politie bekijkt de camerabeelden binnen een bepaalde tijdsvork, analyseert ze en neemt ze in beslag wanneer ze nuttig zijn voor het onderzoek. Diverse afdelingen van de politiezone Vlas maken hiervan gebruik. Daarnaast worden de beelden, in kader van een onderzoek, ook opgevraagd door andere politiezones of federale politiediensten zoals de federale gerechtelijke politie.

politie-inspecteur aan desk

Resultaten

GEBRUIK VAN CAMERABEELDEN IN GERECHTELIJKE DOSSIERS

Het gebruik van camerabeelden in gerechtelijke dossiers is de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. **Het opvragen van camerabeelden en ANPR-data is vandaag standaardprocedure geworden in een onderzoek**, net zoals een buurtonderzoek, getuigen verhoren of het opstellen van een fotodossier.

Juist daarom is het moeilijk om dit in cijfers weer te geven. Net zoals we geen aparte cijfers hebben van het aantal gevoerde buurtonderzoeken, houden we niet precies bij hoe vaak camerabeelden worden opgenomen in een dossier. De politie deed echter een steekproef en stelde vast dat van januari 2019 t.e.m februari 2021 **in 30% van de dossiers van de afdeling lokale recherche van politiezone Vlas gebruik werd gemaakt van camerabeelden**, ofwel van de openbare camera's ofwel van de ANPR-camera's ofwel van beide. Bovendien zijn er ook duidelijk

verschillen tussen de secties van de lokale recherche. In een dossier over een diefstal zijn camerabeelden bruikbaar en worden ze in bijna de helft van de dossiers opgevraagd. Terwijl camerabeelden minder vaak bruikbaar zijn in bv. dossiers rond economische en financiële misdrijven (Ecofin).

Het overzicht hieronder toont per sectie van de lokale recherche in hoeveel van de dossiers tussen januari 2019 en februari 2021 camerabeelden werden gebruikt bij een onderzoek na de feiten. Hierbij

wordt geen rekening gehouden met de dossiers van andere afdelingen (bv. de dienst Interventie) waarbij de camerabeelden vaak in realtime gebruikt worden.

Bovendien worden in deze cijfers ook de **privé bewakingscamera's buiten beschouwing** gelaten. Ook die leveren een grote meerwaarde voor het politieel onderzoek aangezien de politie steeds beelden van private camera's kan opvorderen binnen een lopend onderzoek.

SECTIE LOKALE RECHERCHE POLITIEZONE VLAS

PERCENTAGE DOSSIERS WAARIN CAMERABEELDEN WORDEN GEBRUIKT

Diefstallen	46%
Drugs	41%
Persoon (geweld, verkrachting,...)	21%
Ecofin (fraude, oplichting, valsmunterij	11%

GEBRUIK VAN CAMERABEELDEN BIJ PROACTIEF TOEZICHT

Zoals vermeld, worden camerabeelden ook gebruikt om aan proactief toezicht te doen. Politieamewerkers bekijken actief de beelden tijdens drukke momenten en ondernemen bij een vaststelling actie.

Zo worden er **virtuele patrouilles** georganiseerd. Dat betekent dat men de beelden van veiligheidscamera's in een bepaalde ronde overloopt en kort bekijkt of er iets te zien valt. Er wordt als het ware digitaal gepatrouilleerd door het stadscentrum. Wanneer deze politieamewerkers bijzonderheden vaststellen, lichten ze onmiddellijk de superviserende politieagent in

die de situatie beoordeelt, opvolgt en afhandelt. De bewakingsagenten hebben dus louter een algemene bewakingsopdracht en kunnen – net zoals elke burger – incidenten melden aan de politie.

Er wordt niet specifiek bijgehouden hoe vaak een proactieve vaststelling wordt gemaakt. Dit wordt echter wel gedaan door de bewakingsagenten

voor hun rapportage aan de politiezone. Zo weten we dat in 2022 enkel al door deze bewakingsagenten 47 incidenten zijn opgemerkt op de camera's naar aanleiding van deze virtuele patrouilles. De gerapporteerde incidenten betreffen o.a. vandalisme, diefstal, agressie, verdovende middelen, alcoholgerelateerde feiten, verkeersongevallen en mogelijke verdachte gedragingen.

Er wordt als het ware
digitaal gepatrouilleerd
door het stadscentrum

ANPR-CIJFERS

De vaste ANPR-camera's zijn aangesloten op een lokale server. Over **een periode van 1 maand** – wat tevens de maximale consultatietermijn is – werden in februari 2021 op deze ANPR-camera's **3.812.492** records van voorbijrijdende voertuigen geregistreerd en opgeslagen.

Een **record** is elke mogelijke registratie. Deze records kunnen worden opgedeeld in **reads** (nummerplaat correct gelezen) en **misreads** (nummerplaat verkeerd of slechts gedeeltelijk gelezen). Deze reads en misreads kunnen op hun beurt een **hit** worden wanneer er een match is met één van de gekoppelde lijsten.

Een hit vindt plaats wanneer de ANPR-camera een foto maakt van een nummerplaat, de computer vervolgens deze foto omzet in letters, cijfers en tekens, het programma deze geschreven nummerplaat vergelijkt met de nummerplaten in de databases en bij een match (al dan niet correct) deze record registreert als een hit. Deze databases worden beschouwd als **blacklists**. De politiezone Vlas kan hiervoor volgende blacklists gebruiken:

2 internationale blacklists

- > Schengen Information System II (bv. een internationaal geseind voertuig n.a.v. een onrustwekkende verdwijning binnen de Schengenzone)
- > Nederlandse gestolen voertuigen

7 nationale blacklists

- > Belgische gestolen voertuigen
- > Buitenlandse voertuigen gestolen in België
- > Voertuigen gekend in de Algemene nationale gegevensbank (ANG) met permanent te nemen maatregelen (bv. dit is een gestolen wagen: altijd tegenhouden)
- > Voertuigen gekend in de Algemene nationale gegevenbank (ANG) met niet permanent te nemen maatregelen (bv. deze persoon heeft een plaatsverbod voor een bepaalde omgeving; te controleren in de buurt van deze omgeving)
- > Personen gekend in de ANG met een voertuig ingeschreven in bij Dienst Inschrijving Voertuigen
- > GOCA (technische controle van voertuig niet in orde)
- > Veridas (voertuig niet verzekerd)

Een hit wordt slechts een **positieve hit** wanneer er een visuele controle gebeurt door een operator of dispatcher die controleert of de nummerplaat correct werd ingelezen. Niet alle landen gebruiken dezelfde karakters of schrijfwijzen, waardoor er soms tekens verkeerd worden gelezen (een O wordt een 0 of omgekeerd, een L een 1, een 8 een B,...). Hoe ouder de camera, hoe groter deze foutenmarge. Door te investeren in recentere modellen en software daalt deze foutenmarge.

De dispatching van de politiezone Vlas monitort een aantal blacklists in realtime om afhankelijk van de ernst, tijd en interventiedrukke één of meerdere interventieploegen te oriënteren in de omgeving van de camera om het voertuig op te sporen. De hits op deze selectie van blacklists worden beschouwd als een **hit met prioriteit 1**. Dit waren er tussen 19 oktober 2023 en 19 november 2023:

HITS	BLACKLIST MET PRIORITEIT 1
714	Schengen Information System II (deze databank is gevoeliger voor misreads door de uiteenlopende schrijfwijzen van nummerplaten tussen landen)
1895	Lijst met Belgische gestolen voertuigen
16	Lijst van Nederlandse gestolen voertuigen
21	Lijst van buitenlandse gestolen voertuigen in België

De hits op andere lijsten worden niet in realtime opgevolgd maar kunnen nadien wel worden geëxploiteerd voor bestuurlijke (verkeer) of gerechtelijke doeleinden. Dit waren er:

HITS	BLACKLIST
124	Lijst van ANG-gekende nummerplaten met niet-permanent te nemen maatregelen
51	Lijst van ANG-gekende nummerplaten met permanent te nemen maatregelen
419.911	Lijst van ANG-gekende personen met een voertuig geregistreerd in DIV
1840	Lijst van GOCA (technische keuring)
1206	Lijst van Veridas (verzekering)

Let wel: deze hits kunnen ook afkomstig zijn van hetzelfde voertuig dat passeert langs verschillende camera's, of meerdere keren per maand passeert langs eenzelfde camera.

Verschillende hits werden bovendien tijdens de opvolging door de dispatching ook manueel aangevinkt als een duidelijke misread (fout gelezen nummerplaat, bv. een nummerplaat waarin een '0' mislezen werd als een 'O'). Ook deze initiële hits blijven in het maandoverzicht staan.

Bijstand aan andere politiezones en federale politie

Doordat de diverse ANPR-camera's van de politiezone Vlas vandaag nog op een lokale server staan, kunnen andere politiediensten en zones deze niet consulteren. Het lokale informatiekruispunt van de politiezone Vlas ontvangt hierdoor dagelijks 20 tot 30 aanvragen om bepaalde nummerplaten te gaan opzoeken op de camera's van de politiezone Vlas in het kader van bestuurlijke of gerechtelijke onderzoeken. Deze uitwisseling van gegevens wordt in de toekomst een stuk eenvoudiger wanneer alle ANPR-gegevens centraal binnenkomen via het platform van de federale politie AMS (ANPR Management System).

IMPACT VAN CAMERA'S OP CRIMINALITEIT

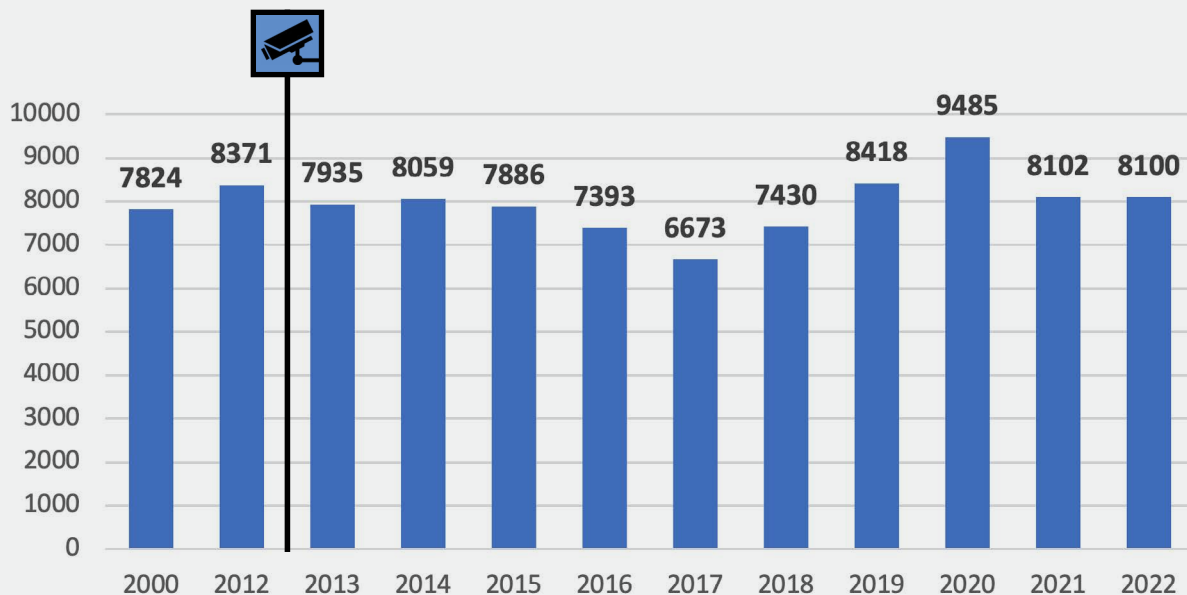
Het is bijzonder moeilijk om het precieze effect van de camera's op criminaliteit in cijfers te meten. We kunnen camerabeelden en ANPR-data zien als **een belangrijk puzzelstukje van een complexe puzzel**. Camerabeelden zijn in vele dossiers wel degelijk **cruciaal** om het dossier in de juiste richting te sturen, de bewijslast te vergroten, tot een identificatie te komen en uiteindelijk voor een opheldering te zorgen.

Maar een daling in de algemene criminaliteitscijfers enkel toegewijzen aan het investeren in (ANPR-) camera's zou te simplistisch zijn. Ook veel andere politionele inzet en bv. inspanningen geleverd door de stedelijke preventiedienst dragen bij tot een positief effect op de criminaliteitscijfers, het verzekeren van de

veiligheid en het verhogen van het veiligheidsgevoel. Bovendien is het ook **geen 1 op 1 effect**: de aanwezigheid van camera's zorgt tegelijk voor zowel een ontrdend effect bij de crimineel als voor een stijging van het (plaatselijke) veiligheidsgevoel, het vertrouwen in politie en van de aangiftebereidheid.

Positieve effecten die moeilijk te meten zijn en die het niet eenvoudiger maken om criminaliteitsstatistieken juist te interpreteren. Wanneer we kijken naar het totaal aantal misdrijven in onze politiezone dan zien we volgende grafiek:

Algemene criminaliteit

De criminaliteitscijfers binnen de politiezone Vlas (het totaal aantal misdrijven) tonen sinds 2014 een daling aan. Deze daling wordt groter vanaf 2015-2016.

Hierbij kan voorzichtig gesteld worden dat de ingebruikname van openbare veiligheidscamera's (vanaf 2013) en ANPR-camera's (vanaf 2015-2016) een **positief effect** gehad hebben tot 2018.

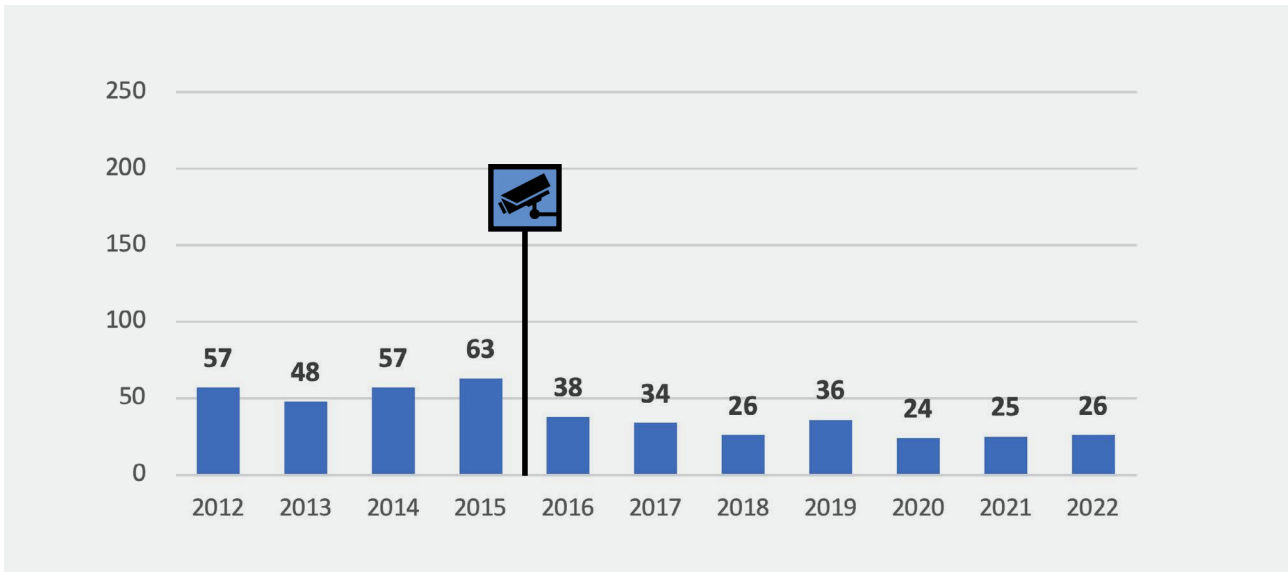
Vanaf 2018 is er echter een nieuwe stijging merkbaar in de algemene criminaliteitscijfers. Kijkend naar de detailcijfers en de weerhouden feiten, is deze stijging voor een belangrijk deel te wijten aan een exponentiële toename (sinds 2018) van cybercriminaliteit en andere vormen van online bedrog.

De uitschieter in 2020 is te verklaren door de coronapandemie. Meer dan 1/4 van de misdrijven betreffen inbreuken tegen de coronamaatregelen zoals het samenscholingsverbod, het verplaatsingsverbod of de regels rond social distancing.

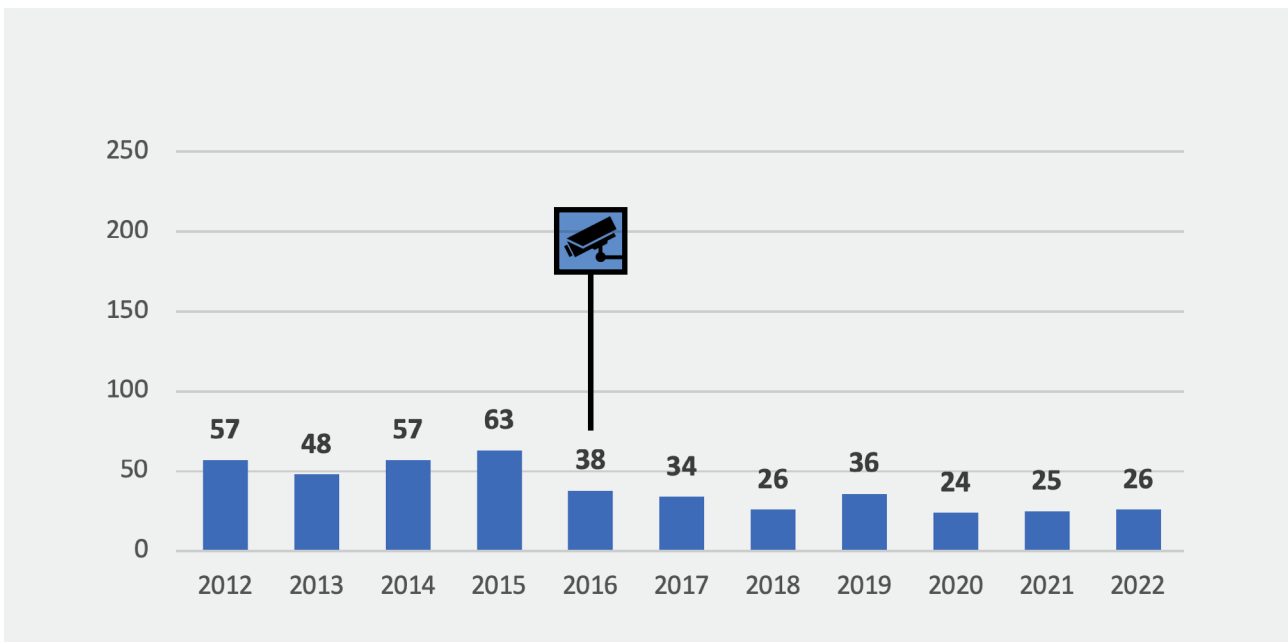
IMPACT OP SPECIFIEKE CRIMINELE FIGUREN

Autodiefstal

Voor wat betreft de autodiefstallen stellen we in de criminaliteitscijfers van de afgelopen jaren een **gemiddelde daling** vast. Deze daling heeft zich voornamelijk ingezet vanaf 2016, het jaar waarin de eerste ANPR-camera's in gebruik werden genomen.

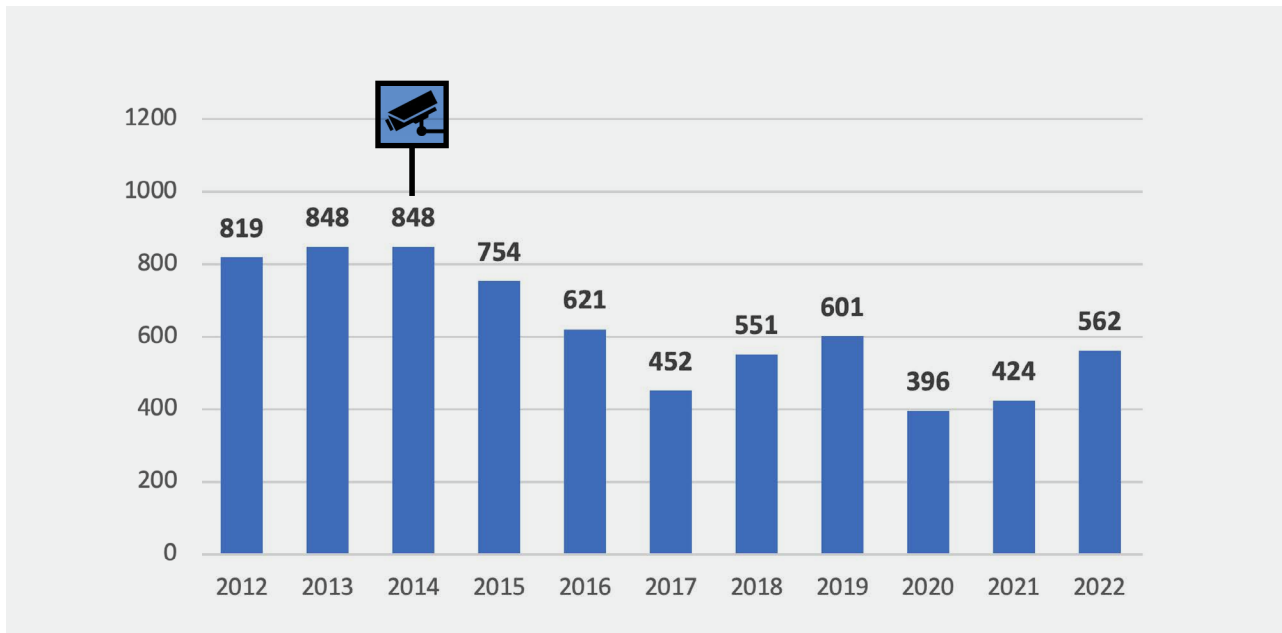

Bromfietsdiefstal

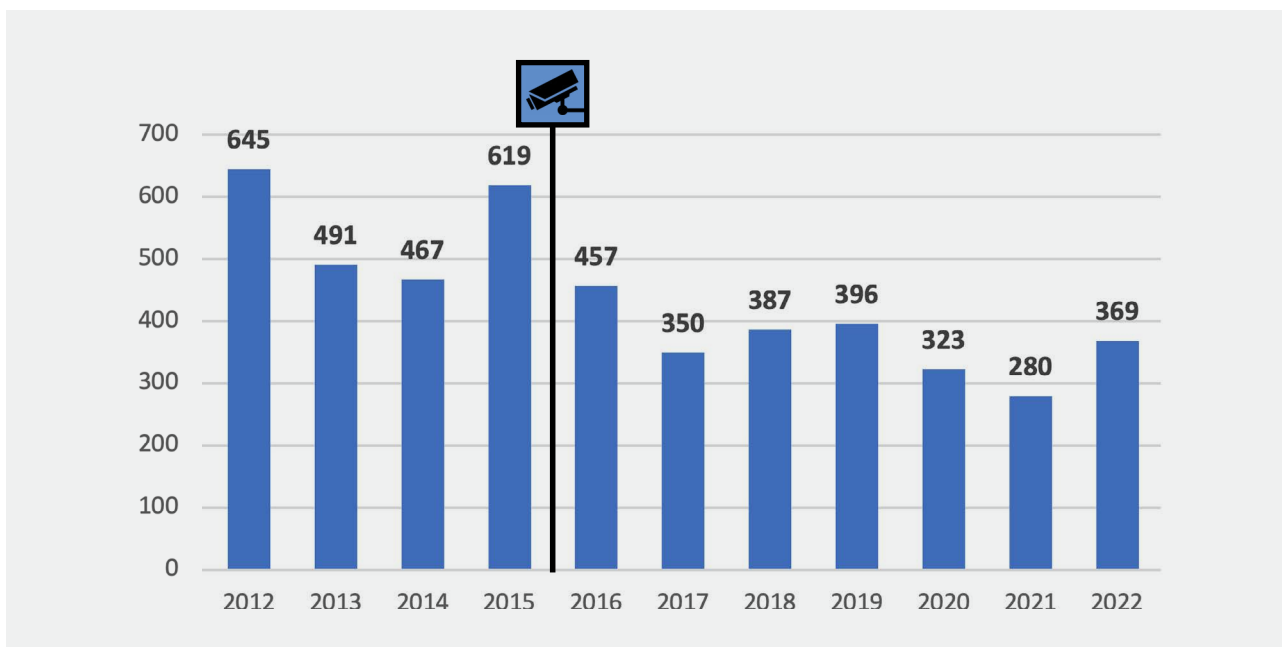
Fietsdiefstal

Net zoals voor de auto- en motodiefstallen is ook hier een dalende trend te zien. Opvallend is vooral de **daling bij de fietsdiefstallen sinds 2014**. Dit is het jaar nadat de eerste openbare veiligheidscamera's werden geplaatst in Kortrijk. Er valt echter op te merken dat de fietsdiefstallen na enkele jaren opnieuw toenemen. Daarom wordt er steeds bekeken in welke mate camera's kunnen worden vernieuwd, verplaatst of bijgeplaatst.

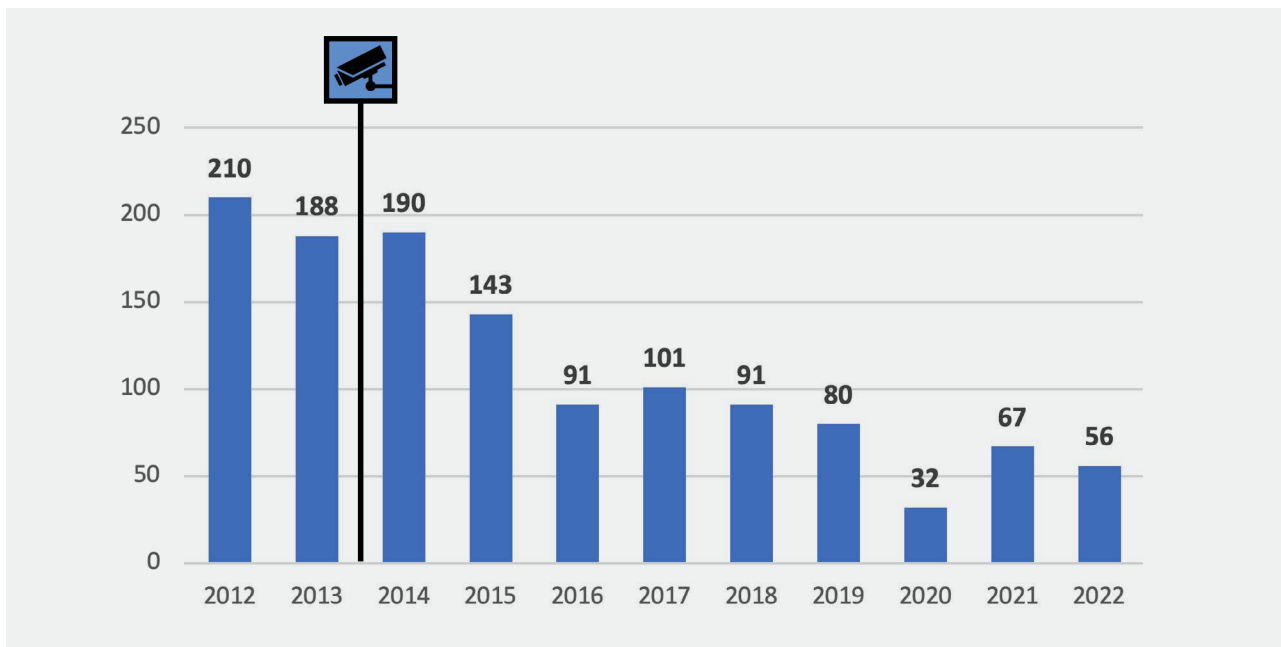
Inbraak in gebouwen

Bij het aantal inbraken in gebouwen, dit zijn zowel openbare gebouwen als woningen en bedrijven, zien we **opvallend lagere cijfers na 2015**. Dat is het jaar waarin de eerste ANPR-camera's werden geïnstalleerd. Uiteraard is deze daling niet louter toe te wijzen aan dit gegeven, maar het zal hierbij sowieso een belangrijk effect hebben.

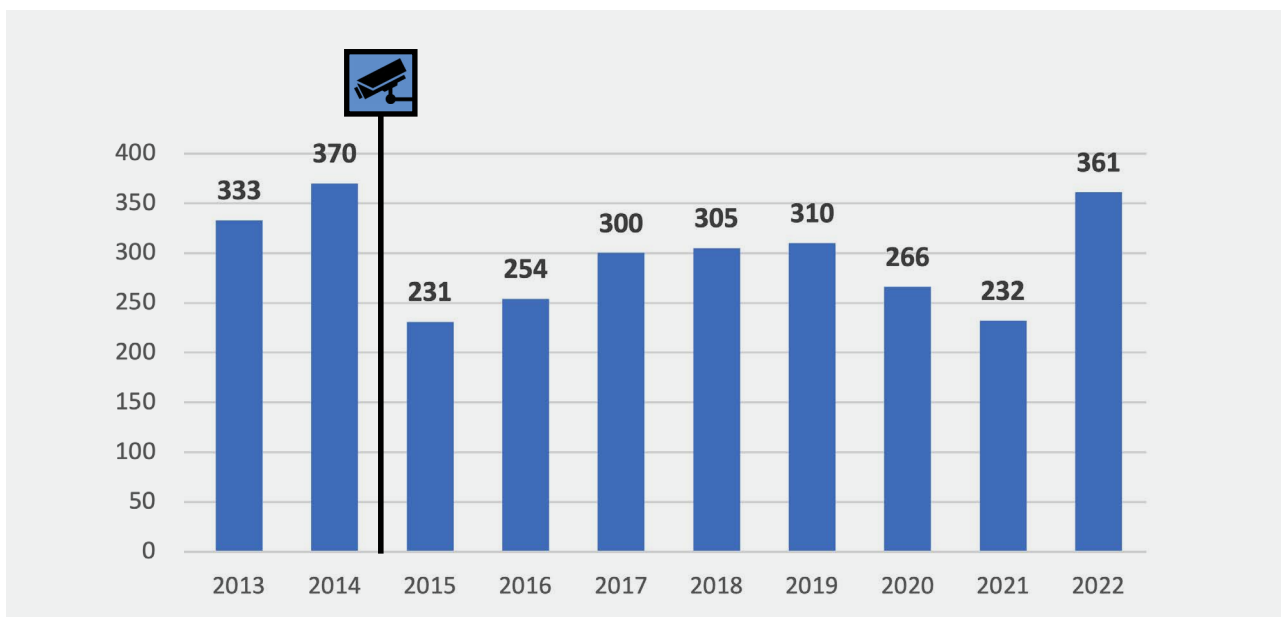
Zakkenrollerij

Zakkenrollerij is een fenomeen dat zich voornamelijk voltrekt op drukke plaatsen of tijdens evenementen, zoals het winkelwandelgebied, Paasfoor, etc. Net op die locaties heeft stad Kortrijk stap voor stap veiligheidscamera's geïnstalleerd vanaf 2013. Deze inspanningen, samen met deze van de politiezone Vlas én de burgers, resulteren in **een grote daling van het aantal geregistreerde feiten van zakkenrollerij**.

Winkeldiefstal

Ook hier zien we **lagere cijfers sinds de veiligheidscamera's** in het winkelwandelgebied werden geplaatst (2014-2015). Na een initiële forse daling, lopen de cijfers opnieuw licht op. Een diefstal in een winkel(centrum) gebeurt natuurlijk uit het zicht van de openbare veiligheidscamera's. In deze vorm van criminaliteit spelen de private bewakingscamera's in de winkels een rol. De politie maakt vaak gebruik van de camerabeelden van de getroffen winkels. Die kunnen dan gecombineerd worden met de openbare veiligheidscamera's en eventueel zelfs met de ANPR-camera's om tot een identificatie van de verdachten te komen. **Winkeliers en andere benadeelden doen ook sneller aangifte wanneer er een diefstal is gebeurd**, mede omdat men weet dat er een cameranetwerk is.

Negeren verkeersborden

Door middel van ANPR-camera's wordt de toegang tot het voetgangersgebied gecontroleerd en worden er automatisch GAS-boetes uitgeschreven bij het negeren van verkeersborden. In 2022 registreerden de camera's in de voetgangerszone (winkelwandelgebied) 2.483 voertuigen in overtreding. De camera's hebben hier ook duidelijk een afradend effect want de cijfers tonen een duidelijke dalende trend. In 2020 werden er bijvoorbeeld 2.930 overtredingen vastgesteld, in 2015 ging het zelfs om 5.315 vaststellingen.

Op het Nelson Mandelaplein werden in 2022 1.544 voertuigen geregistreerd die het verkeersbord C3 negeerden. Ook hier kan er een daling van het aantal overtredingen worden waargenomen. In 2020 waren er nog 2.211 overtredingen. Sinds augustus 2021 is ook in de Burgemeester Reynaertstraat een voetgangerszone ingericht. In 2022 werden 7.723 voertuigen buiten de toegestane uren in deze zone geregistreerd.

Sluikstortcamera's

De stad stelt locaties met een sluikstortprobleem voor aan Imog. Imog bekijkt of de locatie geschikt is en plaatst de camera. De camera staat dan maximum 3 weken op die locatie. Daarna wordt de camera weggenomen en op een nieuwe locatie geplaatst. De beelden worden bekeken en verwerkt door de GAS-vaststeller van Imog. Indien op de beelden sluikstort wordt vastgesteld, maakt de GAS-vaststeller een bestuurlijk verslag op en bezorgt dat aan de sanctionerend GAS-ambtenaar van de stad of de politie.

In 2022 werd 70 keer een sluikstortcamera geplaatst in Kortrijk. 253 keer werd op de beelden sluikstort vastgesteld en werd een bestuurlijk verslag opgemaakt. Dat resulteerde in 1 formele waarschuwing en 73 GAS-boetes samen voor 6.260 EUR⁵.

OPHELDERINGSGRAAD

Een bijkomende mogelijkheid om het effect van het camerabeleid van Kortrijk na te gaan, is door naar de **ophelderingsgraad** te gaan kijken. Met ophelderingsgraad bedoelen we het aantal opgeloste feiten tegenover het totaal aantal aangegeven feiten. Op basis van cijfers aangereikt door de politiezone Vlas is vast te stellen dat de **ophelderingsgraad in de voorbije jaren sterk gestegen** is in Kortrijk en de politiezone Vlas. Deze oplossingsgraad ligt bovendien boven het provinciale en nationale gemiddelde.

Criminaliteit Kortrijk

	2000	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
aantal feiten	7824	8371	7935	8059	7886	7393	6673	7430	8418	9485	8102	8100
ophelderingsgraad (%)		28	29	32	36	46	48	50	49	59	52	45

Specifiek detailvoorbeeld 1: winkeldiefstal

	2000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
aantal feiten	218	333	370	231	254	300	305	310	266	232	361
ophelderingsgraad (%)		71	78	69	76	74	79	82	81	77	86

Camerabeelden, zowel van de private camera's binnen de winkels als de openbare veiligheidscamera's in het winkelwandelgebied en de ANPR-camera's zijn bijzonder waardevol voor het onderzoek en hebben een enorme invloed op de mogelijke identificatie van verdachten. Bijgevolg leidt dit tot een **steeds toenemende ophelderingsgraad**.

Specifiek detailvoorbeeld 2: autodiefstal

	2000	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
aantal feiten	212	57	48	57	63	38	34	26	36	24	25	26
ophelderingsgraad (%)		16	13	19	17	8	26	19	39	25	16	23

Veiligheidscamera's, maar vooral ANPR-camera's spelen een heel belangrijke rol in het oplossen van auto- en motodiefstallen. Sinds de eerste ANPR-camera's in Kortrijk in 2015 in gebruik zijn genomen is er een duidelijke **toename van de ophelderingsgraad**.

CAMERA'S IN DE PRAKTIJK - 2023

Wie een blik werpt op de persberichten van de voorbije jaren, die ziet dat de camerabeelden vaak een belangrijke rol spelen in concrete cases. Het is door het gerechtelijk onderzoek niet altijd mogelijk om die met het publiek te delen, maar de voorbije jaren kon de politiezone Vlas in overleg met het parket verschillende cases communiceren. Hieronder een greep uit de interventies van de politiezone Vlas waarbij het afgelopen jaar camera's werden ingezet.

Overlastcontroles in Kortrijk opnieuw succesvol

3 fietsdieven en 1 drugdealer op heterdaad betrapt

...

Fietsdieven

Wat later op de namiddag, omstreeks 15.30 uur, werden aan het station van Kortrijk 3 fietsdieven op heterdaad betrapt. Het drieliet viel op omdat ze samen te voet op stap waren met 1 mooie, elektrische fiets aan de hand. Na controle door de politiediensten werden ze allen opgepakt. Het gaat om 3 mannen die afkomstig zijn uit Noord-Frankrijk. Bovendien had 1 van hen pepperspray bij zich en een andere een kniptang. De derde persoon beschikte over geen enkel geldig identiteitsdocument.

Ze werden overgebracht naar het commissariaat voor verhoor en verder onderzoek. Daaruit bleek dat 1 van de verdachten al in Kortrijk in beeld kwam via het cameranetwerk en dat de elektrische fiets eerder gestolen werd in Oostende. ...

2 fietsdieven op heterdaad betrapt tijdens nieuwe gezamenlijke overlastcontroles aan het station van Kortrijk

Op woensdagvoormiddag **26 april** voerde de politiezone VLAS opnieuw overlastcontroles uit in het centrum van Kortrijk. Daarbij werd ook de stationsomgeving, waar heel wat fietsdiefstallen gebeuren, discreet in de gaten gehouden en gecontroleerd.

De interventieteams van PZ VLAS konden in het station rekenen op de medewerking van Securail en in de onmiddellijke stationsomgeving stonden ook de gemeenschapswachten van de stad Kortrijk paraat!

Omstreeks 11.30 uur, de actie was nog niet lang bezig, werden 2 verdachte mannen gespot toen zij met 1 fiets aan de hand richting de perrons aan het stappen waren. De politieteams ter plaatse

vernamen van Securail dat het verdachte tweetal even daarvoor ook al een andere fiets had klaar gezet op het perron om op te trein te laden die richting Frankrijk zou vertrekken.

Beide mannen werden opgepakt en overgebracht naar het commissariaat voor verder onderzoek.

Via het cameranetwerk in de Kortrijkse binnenstad zal onderzocht worden of ze nog andere fietsdiefstallen pleegden. Beide verdachten zijn meerderjarig, 1 kon geen geldige verblijfsdocumenten voorleggen, hij had bovendien ook drugs op zak en een busje pepperspray.

2 inbrekers op heterdaad betrapt in centrum van Kortrijk

Op donderdagnamiddag **25 mei** kon de politiezone VLAS 2 inbrekers op heterdaad betrappen nadat zij geprobeerd hadden om in te breken in een woning in de Koning Albertstraat in Kortrijk.

De feiten speelden zich af in de namiddag, omstreeks 16.50 uur, pal in het centrum van de stad. Een alerte politiepatrouille zag hoe 2 mannen zich verdacht gedroegen in de Koning Albertstraat. Ze hadden net geprobeerd om in te breken in een woning daar, maar werden wellicht opgeschrikt door het zien van de patrouille. Ze probeerden te voet weg te geraken maar werden gestopt en opgepakt door de politieteams.

In de buurt werd ook hun auto met Franse nummerplaat aangetroffen, met daarin inbrekersmateriaal, de vermoedelijke buit van eerdere inbraken en cannabis.

De verdachten werden overgebracht naar het commissariaat en opgesloten in de cel. Het verder onderzoek is volop bezig. Via de camera-beelden werd meteen duidelijk dat de verdachten heel 'actief' waren en nog pogingen deden om in te breken in minstens 3 woningen/appartementsgebouwen in de buurt.

2 inbrekers op heterdaad betrapt op de Lange Munte

Op woensdagmorgen **14 juni** kon de politiezone VLAS 2 inbrekers op heterdaad betrappen nadat zij ingebroken hadden in een woning in de Rogge- laan in Kortrijk.

De feiten speelden zich al vroeg op de dag af, omstreeks 09.00 uur, in de woonwijk vlakbij de carpoolparking bij het rondpunt Cowboy Henk.

Twee alerte buurtbewoonsters zagen 2 verdachte mannen in de tuin van hun burens en verwittigden meteen de politiezone VLAS. Beide dames sprongen bovendien in hun auto om de verdachten te volgen en te filmen vanop een discrete afstand. De politieteams waren meteen ter plaatse en startten een klopjacht. De verdachten

hadden door dat ze betrapt waren, probeerden te voet weg te vluchten maar geraakten daarbij opgesplitst. Vrij snel kon 1 verdachte opgepakt worden, de andere is momenteel nog voortvluchtig doordat hij bij zijn auto kon geraken en wegrijden.

De opgepakte verdachte werd overgebracht naar het commissariaat en opgesloten in de cel. Het verder onderzoek is volop bezig. Via het ANPR-cameranetwerk kon de vluchtauto, met Franse nummerplaat, in beeld gebracht worden en werd ook duidelijk dat de verdachten heel 'actief' waren in de ruime regio. De opgepakte verdachte had ook heel wat juwelen op zak, de buit van wellicht verschillende inbraken. ...

Noord-Franse autodieven opgepakt na achtervolging

In de nacht van **vrijdag 23 op zaterdag 24 juni** konden de politiezones VLAS, MIRA, GAVERS en MIDOW 2 autodieven oppakken nadat ze met een gestolen voertuig gecrasht waren in Kortrijk en te voet de velden ingevlucht waren.

Recent werden zowel in de politiezone VLAS als in de aangrenzende politiezones enkele voertuigen gestolen. De daders drongen telkens eerst binnen in de woningen om zo de autosleutels te bemachtigen en daarna vluchtten ze met de gestolen auto's over de Franse grens.

De politiediensten waren de afgelopen dagen dan ook uiterst alert met de bedoeling de autodieven te betrappen. Met succes dus!

Vrijdagnacht kwam via het ANPR-netwerk een zogenaamde 'HIT' binnen van gestolen voertuig die de E17 was afgereden ter hoogte van Kortrijk. Dit voertuig, een Volkswagen Golf, werd eerder deze week gestolen in Zwevegem. De dievenbende was met het gestolen voertuig op pad om (hoogstwaarschijnlijk) een volgend voertuig te stelen, want even later gaf een andere ANPR-camera aan dat het voertuig via Waregem opnieuw de E17 opreed.

De politieteams stonden meteen op scherp en stelden zich strategisch op.

Via het ANPR-netwerk merkte men vanuit de dispatching van PZ Vlas op dat er vlak na de gestolen Golf een tweede voertuig reed, een Audi A3, met het vermoeden dat deze net gestolen was in Wielsbeke. De diefstal werd later bevestigd.

Toen de Volkswagen Golf de E17 verliet ter hoogte van Cowboy Henk in Kortrijk reed het in de val van

de politie. Het voertuig trachtte weg te vluchten, nam daarbij het rondpunt aan de Q8 in Zwevegem aan de linkerkant maar crashte uiteindelijk. 2 verdachten sloegen te voet op de vlucht richting de groenzone tussen de Oudenaardsesteenweg en de wijk Langwater in Kortrijk. Het andere gestolen voertuig bleef op de E17 richting Frankrijk.

Na een korte klopjacht door struikgewas, grachten en velden, met inzet van de WV4 drone en de speurhonden, konden de verenigde politieteams 2 verdachten oppakken. 1 verdachte werd meteen

overgebracht naar het commissariaat in Kortrijk en na verhoor opgesloten in de cel. De andere verdachte was gekwetst door het auto-ongeval en moest eerst naar de spoed. Na verzorging werd ook hij overgebracht naar het commissariaat.

Het parket werd verwittigd en leidt momenteel het onderzoek, samen met de federale gerechtelijk politie. Dat onderzoek zal moeten uitwijzen voor hoeveel autodiefstallen het Franse dieven duo in aanmerking komt.

Enkel dankzij de gedreven en professionele samenwerking tussen de verschillende lokale politiezones en CIWES* kon dit sterk resultaat neergezet worden!

*CIWES is het communicatie- en informatiecentrum in Brugge, dat binnen de federale politie, per provincie, fungeert als centrale dispatching voor de samenwerking tussen politiezones.

Fietsendief op heterdaad betrappt door gemeenschapswachten

Op woensdagmiddag **28 juni** kon de politiezone VLAS dankzij de heel alerte gemeenschapswachten een fietsendief oppakken die verdacht wordt van een reeks fietsdiefstallen in de stationsomgeving van Kortrijk.

De verdachte werd een eerste keer opgemerkt door een gemeenschapswacht toen hij probeerde een fiets te stelen op het Stationsplein. Toen de verdachte zag dat hij betrappt was, vluchtte hij weg. De politie was ondertussen gearmd maar de fietsendief was verdwenen.

De gemeenschapswachten bleven echter op hun hoede en een paar uur later zagen zij de verdachte opnieuw opduiken in het station. Opnieuw werd PZ Vlas verwittigd en deze keer kon hij wel aangetroffen en opgepakt worden. Het gaat om een man die eerder al bij andere fietsdiefstallen in beeld kwam via het cameranetwerk.

De man werd overgebracht naar het commissariaat en opgesloten in de cel. De politiezone VLAS onderzoekt momenteel aan hoeveel andere fietsdiefstallen hij kan gelinkt worden.

"Een dikke pluim voor de gemeenschapswachten die prachtig werk geleverd hebben. Zij zijn een belangrijke schakel en partner in de strijd tegen fietsdiefstallen in het centrum van de stad."

Daders van stepdiefstal en

diefstal uit voertuigen in de cel

Op zaterdagavond **7 oktober** kon de politiezone VLAS 2 criminelen op heterdaad betrappen toen ze een elektrische step aan het stelen waren op het Stationsplein in Kortrijk. In de uren ervoor was het duo ook aan het stelen uit auto's aan de achterkant van het station.

De politiezone VLAS had op zaterdagmiddag al de melding gekregen dat er 2 personen aan de achterkant van het station bij geparkeerde auto's voortdurend aan de deurklinken aan het trekken waren om te kijken of de auto wel slotvast was.

In de dispatching hield men via het cameranetwerk ondertussen de stationsomgeving extra in de gaten, op zoek naar verdachte personen.

Enkele uren later was het prijs, deze keer op het Stationsplein, aan de voorkant van het station. Daar zag zowel een anoniem politieteam ter plaatse als de dispatchers via de camerabeelden hoe 2 verdachten een elektrische step stalen en ermee richting het station wandelden. Vergeeraakte het duo niet, want de 2 verdachte mannen werden meteen opgepakt.

Beiden werden overgebracht naar het commissariaat. Uit het verder onderzoek blijkt ondertussen dat de 2 mannen die de step hadden gestolen ook de verdachten waren die de diefstallen uit auto's pleegden. Zij hadden namelijk heel wat kostbare voorwerpen bij zich. Deze voorwerpen werden ondertussen al via de website en sociale media van de PZ VLAS getoond zodat de eigenaars/slachtoffers zo vlug mogelijk hun gestolen spullen kunnen terugkrijgen.

De 2 meerderjarige mannen konden ook geen geldige verblijfsdocumenten voor ons land voorleggen.

Beiden werden ondertussen voorgeleid voor de onderzoeksrechter, die besliste om hen verder aan te houden en te laten overbrengen naar de gevangenis.

Politieteams betrappen opnieuw 2 fietsendieven op Stationsplein Kortrijk

Op donderdagavond **12 oktober** kon de politiezone VLAS 2 fietsendieven op heterdaad betrappen toen ze hun slag wilden slaan op het Stationsplein in Kortrijk.

De feiten gebeuren rond 21.30 uur 's avonds. Een alerte passant alarmeerde de PZ Vlas dispatching en meldde dat ze een verdachte man zag rondkijken in de fietsenstalling. Vanuit de dispatching werden meteen de camera's in stelling gebracht om de verdachte in beeld te brengen en de politieteams op het terrein er op af te sturen.

Via de camera's kon nog een 2e verdachte gespot worden. Beide heerschappen waren duidelijk op zoek naar een niet of slecht gesloten fiets of elektrische step. De politieteams kwamen ter plaatse en zagen hoe de verdachten een fiets hadden gestolen door het slot open te knippen

met een stevige tang. Een van de 2 fietste daarna meteen weg met de gestolen fiets maar hij geraakte niet ver. Beiden verdachten konden meteen opgepakt worden.

De verdachte mannen werden overgebracht naar het commissariaat. Uit het eerste onderzoek bleek dat de meerderjarige geen verblijfsdocumenten voor ons land heeft. De minderjarige is afkomstig uit Sint-Jans-Molenbeek. Er wordt nu verder onderzocht of ze ook verantwoordelijk zijn voor andere (fiets)diefstallen. ...

2 e-stepdieven op heterdaad betrappt en opgepakt in Kortrijk

Op maandagnamiddag **23 oktober** kon de politiezone VLAS 2 e-stepdieven op heterdaad betrappen toen ze hun slag wilden slaan in Kortrijk.

De feiten gebeuren rond 13.30 uur 's middags. Een alerte getuige alarmeerde de PZ Vlas dispatching en meldde dat hij 2 verdachten zag 'prutsen' aan enkele elektrische steps in de fietsenstalling op het einde van de Guido Gezellestraat, vlakbij de Broeltorens. Vanuit de dispatching werden de camera's meteen gericht aangestuurd om de verdachten in beeld te brengen en de politieteams op het terrein er op af te sturen.

De 2 verdachte mannen waren niet meer aan te treffen aan de fietsenstalling. Uiteindelijk kon de eerste verdachte opgepakt worden in de Handboogstraat, de tweede was al gevlucht tot op het Schouwburgplein en werd daar opgepakt. Ze hadden elk 1 elektrische step kunnen stelen.

De verdachte mannen werden overgebracht naar het commissariaat. Uit het eerste onderzoek bleek dat dat beiden geen verblijfsdocumenten voor ons land hebben. ...

Inbreker meerdere horecazaken opgepakt

In **oktober en november** werd ingebroken in een tiental cafés en restaurants in de binnenstad van Kortrijk. Na intensief opsporingswerk konden de speurders van PZ Vlas een verdachte in beeld brengen. De man forceerde in het merendeel van de inbraken telkens het leveranciersluik dat toegang gaf tot de kelder van de horecazaak. Mede dankzij de camerabeelden kwam er een opheldering en kon de man opgepakt worden nadat hij op heterdaad betrappt werd. Dankzij het cameranetwerk kunnen wellicht een hele reeks soortgelijke inbraken aan hem gelinkt worden.

Gegevensbescherming

WETTELIJK KADER

De veiligheidscamera's die op het openbaar domein staan opgesteld in Kortrijk worden gebruikt voor diverse politieopdrachten. Het eigenlijke gebruik ervan valt bijgevolg onder de verantwoordelijkheid van de politiezone. Daaruit volgt dat niet de Camerawet van toepassing is, maar wel **de Wet op het Politieambt (WPA)**. Deze wet voorziet dat politiediensten camera's kunnen gebruiken in het kader van hun politionele opdrachten. Dat maakt ook dat voor deze politionele camera's niet de Gegevensbeschermingsautoriteit, maar wel het **Controleorgaan op de Politionele Informatie (COC)** bevoegd is voor inbreuken op het politioneel cameragebruik.

Het bekijken en analyseren van camerabeelden verloopt steeds volgens een strikte procedure.

- > De WPA regelt het gebruik van politiecamera's in zoverre deze kaderen binnen de algemene politionele opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie (*de artikelen 25/1 tot en met 25/8 regelen het zichtbaar gebruik van camera's. De artikelen 46/2 tot met 46/14 regelen het niet-zichtbaar (dus 'heimelijk') gebruik van camera's. Daarnaast regelt artikel 44/11/3decies de verwerking van beelden en gegevens die verzameld worden doormiddel van zgn. ANPR-camera's (camera's voor automatische kentekenplaatherkenning of 'Automatic Number Plate Recognition') en die in technische gegevensbanken worden opgeslagen.*) Het inzetten van camera's op zichzelf staat dus minstens in verband met de opdracht van bestuurlijke politie die, ook de afwezigheid van wanordelijkheden en onlusten of dreigingen voor de openbare rust, veiligheid en gezondheid inhoudt
- > De beelden worden overeenkomstig de Wet op het Politieambt **maximaal 1 jaar bewaard**.
- > De toegang tot het beschikbare beeldmateriaal kan enkel in de gevallen van bestuurlijke, dan wel gerechtelijke opdrachten. De beelden zijn toegankelijk voor politiediensten gedurende 1 maand na de registratie ervan, mits een operationeel belang kan aangetoond worden. Daarna zijn de beelden alleen nog toegankelijk voor doeleinden van gerechtelijke politie en mits toestemming van de procureur des Konings.
- > In de gemeenteraad van 10 juni 2013 werd beslist om positief advies te verlenen tot het plaatsen en gebruiken van vaste en voorlopige vaste (verplaatsbare) camera's op niet-besloten plaatsen (zijnde plaatsen die niet door een omsluiting zijn afgebakend en vrij toegankelijk zijn voor het publiek) op het grondgebied van Kortrijk. De beslissing hiertoe werd initieel genomen op basis van de Camerawet van 21 maart 2007, dit terwijl het cameragebruik door de politiediensten in 2018 in de WPA werd vastgelegd door de wet van 21 maart 2018 "*tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid*" (wet van 21 maart 2018).
- > Sindsdien wordt het cameragebruik op de invalswegen van Kortrijk reglementair aangekondigd met pictogrammen waarop de politiezone als "*verwerkingsverantwoordelijke*" wordt aangeduid.

TOEZICHT & CONTROLE

Het **controleorgaan** (COC) is de onafhankelijke federale parlementaire instelling, belast met het toezicht op de politionele informatiehuishouding en is de gegevensbeschermingsautoriteit voor de geïntegreerde politie, passagiersinformatie-eenheid en de algemene inspectie van de federale en de lokale politie.

De opdrachten en de bevoegdheden van het **controleorgaan** (COC) worden omschreven in artikel 71 § 1 en de titels 2 en 7 Wet Gegevensbescherming. Daarin wordt tevens verwezen naar de controleopdrachten vervat in de artikelen 44/1 tot en met 44/11/14 WPA inzake de informatiehuishouding van de politiediensten. Op die manier heeft het Controleorgaan niet alleen een toezichthoudende en een controlerende opdracht maar is ze ook, waar mogelijk, een partner en adviesverlener. Het **controleorgaan** (COC) houdt aldus toezicht op de toepassing van titel II van de Wet Gegevensbescherming (WVG) ten aanzien van de geïntegreerde politie, de Algemene Inspectie van de Federale en de Lokale Politie (AIG) en de Passagiersinformatie-eenheid (Bel-PIU). Hierin worden alle opdrachten begrepen verbonden met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de uitvoering van de operationele opdrachten;

Het **controleorgaan** (COC) houdt toezicht op de toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) door de geïntegreerde politie. Het betreft alle opdrachten verbonden met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de uitvoering van hun niet-operationele opdrachten (vb. recrutering en selectie, tuchtregeling, enz.);

Daarnaast doet het **controleorgaan** (COC) ook controle op de verwerking van de informatie en persoonsgegevens bedoeld in de politionele gegevensbanken. Dit is vooral een nazicht en controle naar wettelijkheid, efficiëntie en effectiviteit van de politionele informatieverwerkingen.

Verder gaat het **controleorgaan** (COC) ook na of de regels inzake het zichtbaar (en niet zichtbaar) gebruik van camera's door de politiediensten worden gerespecteerd. Dit gebeurt zowel reactief (naar aanleiding van een klacht bijvoorbeeld) als proactief waarbij het omvangrijke visitaties opzet in een bepaalde politiezone, entiteit van de federale politie of deelorganisatie ervan (vb. de wijkwerking).

[Meer specifieke informatie over de camerawetgeving en het politioneel gebruik van camera's kan je vinden op de website van het Controleorgaan van de Politionele Informatie.](#)

AANVRAAG TOEGANG TOT BEELDEN, VRAGEN EN KLACHTEN

De Wet Gegevensbescherming van 30/07/2018 voorziet in de artikelen 38 en volgende diverse rechten voor de betrokkene (de burger), waaronder de rechten van toegang, rectificatie of wissing.

Ondermeer met betrekking tot het recht tot toegang tot de beelden van iedere gefilmde persoon, doch in de uitbreiding van toepassing op alle informatie en gegevens die een politiedienst in het kader van haar opdrachten van bestuurlijke- dan wel gerechtelijke politie verwerkt, werd voor politiediensten in de Wet Gegevensbescherming in een uitzondering voorzien in artikel 42.

Hierin wordt bepaald dat deze rechten op een onrechtstreekse wijze dienen te worden uitgeoefend door en via de toezichthoudende autoriteit, namelijk het controleorgaan (COC). Het COC is dus bevoegd om in naam van de betrokkene (de burger) onrechtstreekse toegang aan te vragen of te nemen tot zijn/haar persoonsgegevens in alle politiedatabanken (incl. tot het beschikbare beeldmateriaal dat door deze wordt verwerkt). Het aanvragen van een onrechtstreekse toegang tot uw persoonsgegevens in alle politiedatabanken door het Controleorgaan (COC) kan via volgende link.

Het recht op onrechtstreekse toegang zoals voorzien in art. 42 Wet Gegevensbescherming is dus in bijzonder van toepassing indien het gaat om informatie en gegevens (incl. beeldmateriaal) die voor operationele politionele doeleinden door een politiedienst worden verwerkt. Maw, in de gevallen deze als basis dienen voor de opmaak van een proces-verbaal (PV). Hierin worden dus ook de vaststellingen begrepen van inbreuken die het voorwerp van een gemeentelijke administratieve sancties kunnen uitmaken. Dit zoals voorzien door de artikelen 20 tot en met 32 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (aanvullend vermelden we dat als principe geldt dat van zodra een klassiek proces-verbaal (PV) is opgesteld er een strafrechtelijk opsporingsonderzoek is gestart en de gegevens dus vervat zitten in een 'gerechtelijk dossier' in de zin van artikel 44 Wet Gegevensbescherming. In dit geval is elke doorgifte van gegevens te regelen met het openbaar ministerie).

Niettegenstaande de Wet op het politieambt (WPA) politiediensten in een algemene context specifieke regels oplegt inzake de doorgifte van politionele informatie, bevat ze evenwel geen regeling met betrekking tot de rechten van de

burger in verband met de toegang tot de beelden in de hypothese dat de deze niet voor operationele doeleinden worden gebruikt. Wanneer de beelden niet relevant zijn voor de opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie, en dus geen operationeel belang dienen, verzet de WPA er zich evenmin tegen dat de verantwoordelijke politiezone zelf een recht van toegang tot de beelden organiseert.

Kortom, het is pas in de gevallen dat de beelden niet politieel noodzakelijk zijn en ze geen operationeel belang dienen, dat de procedure voor onrechtstreekse toegang tot deze beelden via het COC niet van toepassing is en dat betrokkene overeenkomstig de Wet Gegevensbescherming en de AVG rechtstreeks toegang kan verkrijgen tot de geregistreerde beelden waarin hij betrokken is. Enkel in voorkomend geval kan de burger zich naar analogie van de camerawet van 21 maart 2007 in eerste orde rechtstreeks tot de betrokken politiedienst wenden.

In dit laatste geval dient het verzoek voldoende gedetailleerd zijn zodat de beelden kunnen gelokaliseerd worden en kan worden bepaald of toegang mogelijk is. De Data protection officer van de politiezone Vlas zal bij het bepalen of het verzoek tot toegang kan ingewilligd worden immers steeds afwegen of de toegang tot de beelden de rechten en vrijheden van anderen niet in het gedrang brengt en of de toegang al dan niet negatieve gevolgen zou hebben voor de veiligheid, de preventie en de opsporing van strafrechtelijke feiten.

Wie hierover een vraag heeft kan daarvoor terecht bij de Data protection officer van de politiezone Vlas.

Data protection officer (DPO), Politiezone Vlas (Kortrijk, Kuurne, Lendeledede), Minister De Taeyelaan 9, 8500 Kortrijk
pz.vlas.informatieveiligheid@police.belgium.eu
056 29 22 29

Meer info en de volledige privacyverklaring van de politiezone Vlas kan je vinden op www.pzvas.be/privacyverklaring

Privé camerabewaking

Niet alleen de stad en de politie maken gebruik van beveiligingscamera's. Ook particulieren kunnen bewakingscamera's plaatsen aan de ingang van hun huis of in de tuin. Handelaars kunnen hun winkelrekken of etalages beveiligen met camera's. Ondernemingen beschermen via camera's hun gebouwen tegen diefstal of inbraak. **Daarbij moeten ze wel rekening houden met enkele wettelijke verplichtingen, voortvloeiend uit de Camerawet en de privacywetgeving.**

1. Je moet elke bewakingscamera aangeven bij de politie.

Je hoeft daarvoor niet naar het politiecmissariaat te gaan. **De aangifte gebeurt online via www.aangiftecamera.be.** Die aangifte moet jaarlijks gevalideerd worden, ook als er geen wijzigingen werden aangebracht aan het camerabewakingssysteem. De aangifte is gratis en moet gedaan worden uiterlijk de dag voor de ingebruikname.

2. De bewakingscamera mag niet gericht worden op de openbare weg.

De camera moet gericht zijn op jouw eigendom. Indien de openbare weg toch te zien is, dan moet dit beperkt zijn tot het absolute minimum. De camera mag bv. ook niet gericht zijn op de tuin van de bureu.

3. Je moet bezoekers van jouw gebouw duidelijk maken dat ze gefilmd worden.

Dat doe je via een pictogram aan de ingang van de bewaakte plaats. Dat pictogram plaats je ofwel op een aluminium plaat van 1,5 mm dikte of op een geplastificeerde sticker. **De camerawet verbiedt het gebruik van verborgen camera's.** Iemand filmen zonder voorafgaande toestemming is strafbaar. Het pictogram moet dus duidelijk zichtbaar zijn en bepaalde gegevens vermelden: naam, adres, telefoon, verantwoordelijke gegevensbescherming....

4. Houders van bewakingscamera's zijn verplicht om een register van beeldverwerkingsactiviteiten bij te houden.

Dat register moet, op aanvraag, ter beschikking worden gesteld van de Gegevensbeschermingsautoriteit. In dat register moeten o.a. de naam en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke, de technische beschrijving van de bewakingscamera's en hun locatie vermeld staan.

5. Je moet voorzichtig en discreet omspringen met de beelden.

De politie mag jouw beelden opvragen in het kader van een onderzoek. Dan ben je verplicht om die te bezorgen. Ook de personen die door jouw camera werden gefilmd, kunnen een gemotiveerde aanvraag doen om de beelden te mogen zien. **Je mag de beelden ook zeker niet zomaar online zetten,** bijvoorbeeld op sociale media. Doe je dat toch, riskeer je een boete of zelfs een gevangenisstraf. Heb je een dief of inbreker vastgelegd op camera, bezorg dan de beelden aan de politie.

6. De beelden mogen niet langer dan een maand bewaard worden

Tenzij ze kunnen gebruikt worden om een misdrijf of schade te bewijzen of om een dader, slachtoffer of getuige te identificeren.

Deze regels gelden niet voor camera's die je enkel gebruikt om de binnenkant van jouw woning te filmen voor persoonlijke en huishoudelijke doeleinden.

Let wel, dit betekent niet dat je personen zomaar mag filmen zonder toestemming. Je mag geen beelden opnemen die een inbreuk betekenen op de privacy.

Voor alle info kan je terecht op de website www.besafe.be van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse zaken.

